

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

**FAKULTA PEDAGOGICKÁ
KATEDRA HUDEBNÍ KULTURY**

HUDEBNÍ ŽIVOT V MĚSTĚ DOBŘANY

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Kristýna Křížová

Specializace v pedagogice, obor Popularizace hudební kultury

Vedoucí práce: Doc. PaedDr. Marie Slavíková, CSc.

Plzeň 2015

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci vypracoval samostatně s použitím uvedené literatury a zdrojů informací.

V Plzni 30. června 2015

.....
vlastnoruční podpis

Poděkování

Velmi děkuji své vedoucí bakalářské práce Doc. PaedDr. Marii Slavíkové, CSc. za trpělivé vedení, za pomoc a rady při vypracování této práce

ZDE SE NACHÁZÍ ORIGINAL ZADÁNÍ KVALIFIKAČNÍ PRÁCE.

OBSAH

ÚVOD.....	2
1 HISTORIE MĚSTA DOBŘANY	3
1.1 CHARAKTERISTIKA MĚSTA DOBŘANY	3
1.2 HISTORIE MĚSTA DOBŘANY	4
2 HUDEBNÍ ŽIVOT MĚSTA DOBŘANY V MINULOSTI	6
2.1 HUDEBNÍ HISTORIE MĚSTA DOBŘANY	6
2.2 ZNÁMÉ HUDEBNÍ OSOBNOSTI MĚSTA DOBŘANY	10
2.2.1 Jan Josef Ignác Brentner	10
2.2.2 Joseph Maria Wolfram	11
2.2.3 František Keller	12
2.2.4 Jindřich Plajner	13
2.3 MĚSTSKÉ INFORMAČNÍ A KULTURNÍ STŘEDISKO	14
3 ZÁKLADNÍ UMĚLECKÁ ŠKOLA JOHANNA SEBASTIANA BACHA	15
3.1 HISTORIE ZÁKLADNÍ UMĚLECKÉ ŠKOLY.....	15
3.2 PROČ ZROVNA ŠKOLA J. S. BACHA.....	18
3.3 VÝTVARNÝ OBOR	19
3.4 PĚVECKÉ SBORY	19
3.4.1 Vozembach	20
3.4.2 De Domhanaigh	21
3.4.3 P. U. D. U.....	23
3.4.4 Dobřanské bábinky	25
3.5 SPOLUPRÁCE S HUDEBNÍ ŠKOLOU BREŽICE.....	26
3.6 SPOLUPRÁCE SE ZUŠ PRAHA 8	28
3.7 SPOLUPRÁCE S MĚSTEM DOBŘANY A OSTATNÍMI INSTITUCEMI.....	29
4 HUDEBNÍ ŽIVOT V MĚSTĚ DOBŘANY V SOUČASNÉ DOBĚ	30
4.1 HUDEBNÍ FESTIVALY V MĚSTĚ DOBŘANY	31
4.1.1 Haydnovy hudební slavnosti.....	31
4.1.2 Radbuza fest	32
4.1.3 Kulturní rok 2015 v Dobřanech.....	35
4.2 PROPOJENÍ HUDEBNÍHO ŽIVOTA S ŽIVOTEM SPOLEČNOSTI	36
ZÁVĚR.....	38
RESUMÉ	39
SEZNAM LITERATURY	40
SEZNAM OBRÁZKŮ	43
PŘÍLOHY	44

ÚVOD

Jako téma své bakalářské práce jsem si vybrala Hudební život města Dobřany. Toto téma jsem si vybrala, protože mám k Dobřanům blízký vztah. Bydlím tři kilometry od města ve vesničce Vstiš. Do Dobřan jsem chodila devět let na Základní školu, kdy v této době pro mne Dobřany byly velkoměsto. S rodinou jsme tam chodili do kina a na různé kulturní akce. Často jsem tam navštěvovala knihovnu. Každý rok navštěvuji festival Radbuza fest, který se koná v Dobřanech.

O městě Dobřany vyšlo několik knih, ale jen v pár knihách se zmiňují o hudebním životě, ale bohužel je to jen útržkovitě. Jsou to knihy od Karla Kašpera *Dobřany 1243-1998* a *Dobřany slovem a obrazem* dále od Františka Pěchoučka *Za vesnickými muzikanty: Z hudebních dějin Přešticka*. Právě z těchto knih budu čerpat nejvíce, k tomu jsem si na pomoc půjčila materiály od pana ředitele Základní umělecké školy J. S. Bacha v Dobřanech a také použiji brožuru, jež vyšla k 60. výročí založení ZUŠ. Následně jsem použila knihu od Jany Procházkové *Dobřansko a Chlumčansko na počátku III. tisíciletí*. Všechny tyto publikace použiji, abych nastínila hudební život v Dobřanech.

Zprvu se v této práci budu věnovat charakteristice města Dobřany, kde vysvětlím, kde se město nachází. Také se stručně zmíním o historii. V druhé kapitole navážu hudební historií. Dále se zmíním o významných rodácích tohoto města, kteří pomohli město zviditelnit.

Třetí kapitola bude věnována Základní umělecké škole Johanna Sebastiana Bacha, protože si myslím, že tato škola má podstatný vliv na hudební dění v Dobřanech. Především sbory, které vznikly pod hlavičkou školy. I samotná historie školy je zajímavá. V této kapitole jsem především použila brožuru, která vyšla k 60. výročí Základní umělecké školy J. S. Bacha. Také mi pomohl sám ředitel školy Jan Vozár, když mi poskytl nejen materiály pro mou práci, ale i výklad o ZUŠ.

Ve čtvrté kapitole budu psát o současném hudebním a kulturním dění ve městě. Budu psát o festivalech, jež se v Dobřanech konají, také popíšu hudební rok 2015, dále se pokusím se nastínit propojení hudebního života v Dobřanech se společností.

Takže tato bakalářská práce podá ucelený pohled na současnou podobu kulturního a zejména hudebního života v městě Dobřany. Práce také přihlédně k propojení hudebního a veřejného života ve městě.

1 HISTORIE MĚSTA DOBŘANY

Město Dobřany můžeme zařadit mezi nejstarší historická sídla na Plzeňsku. Díky jeho okolní velmi úrodné (dobré) půdě a blízkosti řeky Radbuzy, která zajišťuje dostatek vody pro město a nejbližší okolí, dostalo město název Dobřany.¹

V této kapitole se budu zabývat jak hudební, tak i obecnou historií města Dobřany.

1.1 CHARAKTERISTIKA MĚSTA DOBŘANY

Dobřany se zeměpisně nacházejí na 49. stupni 39. minutě severní šířky a 13. stupni 16. minutě východní délky podle Grenwiche. Město se nachází 10 kilometrů jihozápadně od Plzně, při pravém břehu řeky Radbuzy. Podle zeměpisné polohy Dobřany náležejí k Plzeňské pánvi. Severně od města můžeme spatřit pískovcovou stěnu, které se říká Martinská, a vrch Kamínek. Z východu se tyčí kopce Šlovický vrch a Vysoká. Na jihozápadě se vypíná Křížový vrch.

Řeka Radbuza, která město lemuje, pramení u Bělé nad Radbuzou a v Plzni se stéká řekou Mží.² Město má přes 6 tisíc obyvatel a nachází se zde i významné sociálně zdravotnické zařízení - Psychiatrická léčebna Dobřany. Současným starostou města Dobřany je Martin Sobotka.

Pro lepší představu, jak město vypadá, přikládám letecký snímek Dobřan, který jsem našla na webových stránkách města Dobřany. Na snímku je dobře vidět náměstí

T. G. M., kde se koná většina kulturních akcí. Také můžeme vidět řeku Radbuzou.

¹KAŠPAR, Karel. *Dobřany slovem a obrazem*. 1. Dobřany: Hanzar Přeštice, 2003. ISBN 9788023912012. str. 3.

²PROCHÁZKOVÁ, Jana. *Dobřansko a Chlumčansko na počátku III. tisíciletí*. 1. Plzeň, Jana Procházková, 2001. ISBN 80-238-8920-6. str. 4.

1.2 HISTORIE MĚSTA DOBŘANY

Vůbec první písemná historická zmínka o městě Dobřany se spojuje s rokem 1243. Tehdy město patřilo Závaši z Dobřan, který byl členem královské družiny krále Václava I. I když toto je první písemná zmínka, je jisté, že město zde bylo už desítky let před tímto datem. Další písemná zmínka je z roku 1259, kdy v Dobřanech již stály oba kostely - sv. Mikuláše a sv. Víta. V roce 1270 bylo město prodáno šlechticem Crebsem za 330 marek a od té doby se Dobřany staly poddanským městem až do roku 1782. Druhá polovina 14. století byla pro město krušnou dobou, kvůli vysokým daním a častým požárům byly Dobřany velmi chudé.

Do dějin města také zasáhly husitské války, když se roku 1421 se města zmocnil Jan Žižka z Trocnova a vyplenil celé město. Konec 15. století a začátek 16. století pro Dobřany byl ve znamení utužení poddanosti. Co se týče hospodářství, bylo na tom město dobře. V roce 1585 Dobřanům císař Rudolf II. udělil právo vybírat mýto na opravy a udržování silnic a mostu přes řeku Radbuzu. V Čechách vypukla třicetiletá válka a bohužel nešetřila ani Dobřany. Město bylo dobyto Mansfeldovským vojskem, které poničilo městské hradby, ale to nebylo to nejhorší. Omylem císařského vojska byl založen požár a město skoro celé lehlo popelem. V průběhu požáru shořely oba kostely s varhanami a ornáty (liturgické roucho, které používali římskokatoličtí kněží). Také shořela radnice města se všemi důležitými listinami a kronikami města. Sotva se Dobřany vzpamatovaly z požáru, v roce 1650 byl z neopatrnosti založen nový požár a půl města tehdy opět lehlo popelem.³

V roce 1727 byl zbourán starý kostel sv. Víta a do roku 1734 byl postaven nový v barokním slohu. Roku 1835 byla v Dobřanech postavena farní školní budova. Rok 1848 se nesl ve znamení zrušení roboty, také proběhla reorganizace soudní a politické správy. V Dobřanech 27. února 1873 byla uvařena první várka piva, a to sládkem Františkem Schultesem. O tři roky později dobřanským nádražím projel první vlak. Zajímavý byl rok 1876-1883, kdy započala výstavba ústavu pro choromyslné. Provoz ústavu byl zahájen 13. dubna 1880. Rok 1900-1902 je spojen s výstavbou nové radnice v renesančním slohu. V Dobřanech se roku 1930 postavila nová škola a byla pojmenována Škola T. G. Masaryka.

³ PROCHÁZKOVÁ, Jana. *Dobřansko a Chlumčansko na počátku III. tisíciletí*. 1. Plzeň, Jana Procházková, 2001. ISBN 80-238-8920-6. str. 4-6.

Rok 1938 přinesl několik změn - Mnichovskou dohodu a odtržení Sudet od ČSR. V tento rok 10. října do Dobřan vstoupilo německé vojsko. Dobřany byly omylem v noci ze 16. na 17. dubna 1943 bombardovány spojeneckým letectvem. O dva roky později je město 6. května 1945 osvobozeno americkou armádou. V roce 1946 probíhá odsun sudetských Němců z Dobřan do Německa, hlavní odsun byl ukončen 16. dubna. Rokem 1999 vzniká Mikroregion Radbuza, do kterého spadá město Dobřany, a v roce 2001 bylo vybudováno informační centrum v městě, které se nachází na náměstí T. G. M. v budově Dobřanské galerie⁴

Na tomto snímku, který jsem pořídila, můžeme vidět náměstí T. G. M. s kostelem sv. Mikuláše. Tam, kde je to na fotografii zvýrazněné červeným kruhem, se nachází Kulturní a informační středisko.

⁴ KAŠPAR, Karel. *Dobřany slovem a obrazem*. 1. Dobřany: Hanzar Přeštice, 2003. ISBN 9788023912012. str. 9-12.

2 HUDEBNÍ ŽIVOT MĚSTA DOBŘANY V MINULOSTI

I když první historická zmínka o Dobřanech pochází z roku 1243, o hudební historii se toho moc neví. Jednak je to kvůli tomu, že některé kroniky města chybí a jiné byly spálené, když Němci vstoupili do Dobřan. Z hudebních dějin tohoto města se zachovaly pouze střípky. Nejvíce informací o hudebním životě Dobřan v minulosti jsem našla ve třech knihách. Byly to knihy *Dobřany slovem a obrazem*⁵ a *Dobřany 1243-1999*⁶ od Karla Kašpara a od Františka Pěchoučka *Za vesnickými muzikanty: Z hudebních dějin Přešticka*⁷. Také mi pomohla brožura, jež vycházela k 60. výročí ZUŠ J. S. Bacha v Dobřanech, kde byla kapitola Perličky z hudebního dění v Dobřanech, kde se nacházely útržky hudebního dění v minulosti.

2.1 HUDEBNÍ HISTORIE MĚSTA DOBŘANY

Je jisté, že hudba se v Dobřanech provozovala po celou dobu existence města. Nejdříve to bylo v podobě duchovní hudby. Ve městě se nacházejí dva kostely sv. Víta a sv. Mikuláše. V obou svatostáncích byla hudba provozována v podobě mší, chorálových zpěvů apod. První hudební zmínky jsou spíše o rodácích města. S kostelem sv. Víta je spojována osoba dobřanského varhaníka **Jacoba Kosarze** a to v roce 1590. V roce 1645 se v Dobřanech narodil Ludvík Skurba.⁸ Byl to varhaník a v roce 1680 složil melodii pro Německo-latinskou píseň Na oslavu vína, která se jmenuje *Cantus in laudem honi Vini*. Tato píseň se zachovala a počátek textu zní:

*Vinum, du edler Saft,
was hast du für eine Kraft?
Gantitat et jubilat,
saltitat et palpitat,
der mit dir ist behaft.*

*Vinum, ich liebe dich,
weil du erfrischest mich.
Sitim pellis strenue,
guttur lactas mellue,*

⁵ KAŠPAR, Karel. *Dobřany slovem a obrazem*. 1. Dobřany: Hanzar Přeštice, 2003. ISBN 9788023912012. Knihu můžeme najít ve Státní vědecké knihovně v Plzni.

⁶ KAŠPAR, Karel. *Dobřany 1243-1998*. 1. Dobřany: Hanzar Přeštice, 1998. Knihu můžeme najít ve Státní vědecké knihovně v Plzni.

⁷ PĚCHOUČEK, František *Za vesnickými muzikanty: Z hudebních dějin Přešticka*. první. Lužany: Obecní úřad 1995. Knihu můžeme najít ve Státní vědecké knihovně v Plzni.

⁸ KAŠPAR, Karel. *Dobřany 1243-1998*. 1. Dobřany: Hanzar Přeštice, 1998. str. 225.

ach, lebe ewiglich!

*Vinum, du Morgenstern,
wie seh ich dich so gem,
excitas, laetificas,
animas iortificas,
wann ich dich sebe von Fern.*

*Vinum, du edles Blut,
du bist ja allzeit gut,
verum semper loqueris,
falsitatem oderis,
machts mir ein rischen Muth.⁹*

V obou knihách jsem nalezla informaci, že se v roce 1689 v Dobřanech narodil hudební skladatel Jan Josef Ignác Brentner. Jeho nejznámější skladba je *Horae pomeridianae*. Další zmínka byla o dobřanském rodáku Janu Brandesovi, který se narodil roku 1748. Byl to zpěvák a barytonista, dokonce zpíval na různých německých operních scénách. Dále byl zmiňován Joseph Wolfram, jenž byl hudební skladatel a narodil se v roce 1789.¹⁰

Více ucelených informací o hudební historii města Dobřany začíná být patrných teprve ve 20. století. První zmínka o existenci hudebního orchestru, který působil v Dobřanech, je z doby po první světové válce. Tento orchestr vedl otec významného houslisty **Jana Sedláčka** (narozen 1927, byl koncertním mistrem a zakladatelem Sedláčkova Kvarteta). Orchestr byl smyčcový a vystupoval nejen v Dobřanech. Tento soubor byl na konci 30. let převzat dirigentem Jindřichem Plajnerem.

Určitě za zmínku stojí, že se v Dobřanech provozovala dechová hudba. Působila na sklonku 1. republiky. Dechovku stejně jako smyčcový orchestr po 2. sv. válce vedl Jindřich Plajner. Dechový orchestr bohužel zanikl v roce 1974 a nedochovaly se žádné informace o souboru. Jako další orchestr v Dobřanech vzniká v roce 1945 taneční. Vede ho Jindřich Plajner. Povedlo se mu dokonce sehnat moderní notový materiál od příslušníků západních armád, když navštívili Dobřany. Roku 1954 orchestr přebírá Jiří Mašek.

⁹ HISTORICKÝ, Kroužek. Sborník Historického kroužku. *Archive.org* [online]. 1903. vyd. US: Harvard University, 2001 [cit. 2015-15-06]. Dostupné z:

http://www.archive.org/stream/sbornkhistorick05krougoog/sbornkhistorick05krougoog_djvu.txt

¹⁰ PĚCHOUČEK, František *Za vesnickými muzikanty: Z hudebních dějin Přešticka*. první. Lužany: Obecní úřad 1995.157s. str.129.

Dobřanský taneční orchestr oslavil své 20. výročí vzniku v roce 1965. O dva roky později se ze souboru stává Klub přátel dechové hudby.

V roce 1947/1948 je první záznam o ZUŠ Dobřany, ale například Karel Kašpar uvádí v knize *Dobřany slovem a obrazem* datum založení 1. 12. 1946.¹¹ O historii umělecké školy budu psát v kapitole 3, která je věnována této škole, tak ji sem nebudu zařazovat. V roce 1949 se v Dobřanech zakládá ochotnický spolek Vladislava Vančury. Tento spolek uskutečňoval pět až šest divadelních vystoupení ročně. Vystupoval i v okolních vesnicích, kdy nejdéle byl v Novém Kramolíně na Šumavě. V roce 1953 přešel soubor pod hlavičku Osvětové besedy. Spolek Vladislava Vančury měl kolem padesáti členů a zúčastňoval se okresních i krajských soutěží, v nichž se skoro vždy umístil na předních místech.

Zřejmě vrcholem činnosti souboru bylo uvedení hry bratří Mrštíků Maryška v roce 1956. V této hře vystupoval národní umělec Jaroslav Vojta. Rokem 1959 soubor oslavil 10. výročí svého působení. Avšak bez většího povšimnutí okolí koncem roku 1959 divadlo přišlo o svůj stánek, byla to klubovna a kulisárna Vančury. Důvodem byla výstavba průtahové silnice, také byla zbourána část jeviště. Kulisy přestěhovali do bývalé truhlářské dílny pana Kučery v Tyršově ulici. V 60. letech začal soubor stagnovat, a když byl převeden pod JZD Dobřany s novým jménem „*Nová scéna Vladislava Vančury*“, tento soubor zanikl.¹²

Trochu více informací se dochovalo o Rytmické skupině Osvětové besedy Dobřany. Dříve, než začnu psát o Rytmické skupině, se trochu zmíním o Osvětové besedě. Beseda byla předchůdcem Střediskového kulturního zařízení v Dobřanech. Jejím správcem byl František Keller a to od roku 1953 do roku 1967. Při tomto zařízení probíhalo mnoho kroužků, jako byla rytmická skupina, komorní orchestr také symfonický orchestr.¹³

Rytmická skupina vznikla v roce 1953 a vedl ji Václav Švarc. Kapela se skládala ze šesti muzikantů: V. Švarce - hrál na klarinet a saxofon, A. Špachmana, jenž hrál na harmoniku, dále můžeme jmenovat J. Zahnera, J. Hájka, M. Chaloupka, Kutzendörfera, aj. Kapela hrála především lidovky, ale také kavárenskou muziku, a orientovala se

¹¹ VOZÁROVÁ, Magda a Jan VOZÁR. *60 let Základní umělecká škola J.S.Bacha Dobřany*. Plzeň, D-press, 2007.

¹² KAŠPAR, Karel. *Dobřany slovem a obrazem*. 1. Dobřany: Hanzar Přeštice, 2003. ISBN 9788023912012. str. 56-59.

¹³ KAŠPAR, Karel. *Dobřany slovem a obrazem*. 1. Dobřany: Hanzar Přeštice, 2003. ISBN 9788023912012. str. 59.

především na zpěv. Ročně měli dokonce až 80 vystoupení. Rytmická skupina později vystupovala jako soubor „Oděva Přeštice“, skupina se následně kvůli nedostatku zájmu hráčů rozpadla.

Pod hlavičkou Osvětové besedy také fungoval symfonický orchestr, a to od roku 1961. Měl okolo 30 členů. Ti nebyli pouze z Dobřan, ale i z blízkého okolí, členy orchestru byli i učitelé hudební školy. Tento orchestr vedl František Keller. Zkoušky probíhaly v sále dnešní restaurace Beseda.¹⁴ Členové orchestru úzce spolupracovali s ochotnickým spolkem Vladislava Vančury. Symfonický orchestr se velmi aktivně zapojoval do kulturního dění v Dobřanech, zde můžeme jmenovat například slavnostní otevření širokoúhlého kina, slavnostní koncert k 180. výročí dobřanského rodáka Josepha Marii Wolframa a slavnostní koncert k 30. výročí smrti M. Wolframa. Orchester se z neznámých důvodů rozpadl.

Osvětová beseda pořádala mnoho koncertů vážné hudby, například koncerty Mariánskolázeňského symfonického orchestru v roce 1956. Dále byl hostem Občanské besedy pěvecký soubor Hřímaly z Plzně, soubor Česká píseň či sólisté Českého rozhlasu. Dobřany navštěvovali i klatovští, plzeňští a dokonce pražští herci (Ladislav Pešek, Jaroslav Marvan, Vlasta Burian i Ljuba Skořepová). V roce 1991 se zastupitelstvo města rozhodlo středisko zrušit.¹⁵

V roce 1981 vzniká v Dobřanech pěvecký kroužek žen. Jeho vedoucí byl pan učitel Jaroslav Dienstbier. Tento kroužek vystupoval ještě pod Střediskem kulturního zařízení. O souboru Dobřanské bábinky více píše v druhé kapitole, protože soubor od roku 2004 vystupuje pod hlavičkou ZUŠ J. S. Bacha. V podstatě i jako ostatní sbory, které v Dobřanech vznikly. Jsou to Pěvecký sbor při ZUŠ, jenž vznikl v roce 1986, výtvarný obor z roku 1995/1996 a sbor P. U. D. U., který vznikl v roce 2001. Další dva sbory vznikly v roce 2006. Jsou to irská skupina De Domhanaigh a Dětská lidová muzika, která se nyní jmenuje Vozembach.¹⁶

¹⁴ VOZÁROVÁ, Magda a Jan VOZÁR. *60 let Základní umělecká škola J.S.Bacha Dobřany*. Plzeň, D-press, 2007.

¹⁵ KAŠPAR, Karel. *Dobřany slovem a obrazem*. 1. Dobřany: Hanzar Přeštice, 2003. ISBN 9788023912012. str. 59.

¹⁶ VOZÁROVÁ, Magda a Jan VOZÁR. *60 let Základní umělecká škola J.S.Bacha Dobřany*. Plzeň, D-press, 2007.

2.2 ZNÁMÉ HUDEBNÍ OSOBNOSTI MĚSTA DOBŘANY

V této podkapitole se budu věnovat pouze hudebním osobnostem z města Dobřan. Jsou to osoby, které se zde buďto narodily, nebo se sem přistěhovaly v průběhu svého života. Výběr jsem měla bohatý. Pro tuto práci jsem si však vybrala čtyři osobnosti, o kterých si myslím, že nejvíce obohatily kulturní život v Dobřanech a také město zviditelnily. Jsou to Jan Josef Ignác Brentner, Joseph Maria Wolfram, František Keller a Jindřich Plajner. Především poslední dvě osobnosti se hojně zapojovaly do Dobřanské hudební kultury, jak vyplývá z předešlé kapitoly.

2.2.1 JAN JOSEF IGNÁC BRENTNER

Jan Brentner byl synem dobřanského purkmistra. Narodil se 3. listopadu 1689 v Dobřanech. Bohužel o vzdělání pana Brentnera není nic známo. Ale působil i v Praze na Malé Straně, kde žil kolem roku 1720. Je možné, že Brentner byl členem kapely při kůru Křižovníků s červenou hvězdou. Je jisté, že Jan Brentner komponoval koncerty pro Thunovskou kapelu. Také skládal smuteční moteta pro duchovní bratrstvo při malostranském chrámu sv. Mikuláše. Následně se vrátil do rodných Dobřan, kde záhadně utonul roku 1742.

Brentner vydal nejméně čtyři tištěné sbírky a ve své době patřil mezi nejvyhledávanější domácí skladatele. Jako hudební skladatel skládal běžné církevní skladby, jako byly mše, nešpory a žalmy. Zejména však Brentner skládal duchovní árie. Tiskem jich vyšlo 24. Složil také instrumentální skladby, ze kterých stojí za zmínku zejména sbírka komorních koncertů *Horae pomeridianae*. Tato sbírka je unikátním dokladem dobové instrumentální tvorby. V Brentnerově hudbě jsou patrné vlivy italské hudby a hlavně Antonia Vivaldiho.

Díky rukopisům a tisku se skladby Jana Brentnera rozšířily nejen po Českých zemích, ale i po celé střední Evropě. Dokonce se dostaly pomocí jezuitských misí do Jižní Ameriky. Další díla od Brentnera jsou například *Harmonica duodecatomeria ecclesiastica* op. 1. z roku 1716.¹⁷ Je to sbírka dvanácti duchovních da capo árií, především na latinské texty. Většina árií je komponována pro soprán, přesněji je to deset árií pro soprán a dvě altové árie. Nástrojové obsazení v této sbírce je violino, viola, hoboj a fagot.¹⁸

¹⁷ *Biografický slovník Českých zemí: 7 Bra-Brum*. 1. Praha: Libri, 2007. ISBN 978-80-7277-248-3. str. 170.

¹⁸ KAPSA, Václav. *Harmonica duodecatomeria ecclesiastica a Hymnodia divina: Dvě sbírky árií Jana Josefa Ignáce Brentnera*. *Acta musicologica* [online]. 1. 2006 [cit. 2015-06-22]. Dostupné z: <http://acta.musicologica.cz/06-02/0602s04.html>

Dále sbírka šesti skladeb *Offertoria solenniora* op. 2. z roku 1717, ta byla věnována opatovi premonstrátského kláštera v Teplé Raymundu Wilfertovi. Těchto šest skladeb je určeno pro sbor s doprovodem dvou houslí a basu.¹⁹

Další sbírka dvanácti duchovních árií je *Hymnodia divina* op. 3. z let 1717-1719. Tato sbírka je rozmanitější, než je první. V této sbírce je sedm árií pro soprán, tři árie pro tenor, jednu pro alt a bas, jsou zde nástroje jako hoboj, viola a violino.²⁰

Zde je důležité zmínit, že na festivalu 9 Týdnů baroka proběhne 15. července 2015 v Dobřanech křest CD, na kterém jsou představena sebraná díla právě Jana Josefa Ignáce Brentnera. Myslím si, že je hezké, že i po tak dlouhé době si místní vzpomenu na svého rodáka.

2.2.2 JOSEPH MARIA WOLFRAM

Joseph Maria Wolfram se narodil 21. června 1789 v Dobřanech. Byl to známý český skladatel. Studoval na Karlově univerzitě filozofii, a zároveň také docházel na hodiny harmonie k Leopoldu Koželuhovi (český hudební skladatel a pedagog, narodil se 26. června 1717 a zemřel 7. května 1818). Wolfram odešel do Vídně, kde od roku 1811 do roku 1813 vyučoval hudbu. Když skončil jako učitel, tak započala jeho úřednická kariéra. Jejím vrcholem bylo, když se Wolfram roku 1824 stal starostou Teplic. Joseph Wolfram se do svého rodného města již nevrátil a zemřel 30. září 1839 v Teplicích. Je znám jednak díky své operní produkci, ale do jeho děl patří i operety, písně, symfonie a smyčcové kvartety. Mezi jeho známá díla můžeme zahrnout například *Maja und Alpino* oder die bezauberte Rose a *Das Schloss Candra*.²¹

O životě Josepha Wolframa se můžeme dočíst například v Krušnohorských novinách ročníku 1900 vydané v Teplicích či v Revue Teplice, č. 10, ročník 1989 byla

¹⁹ Ensemble Inégal: Jan Josef Ignác Brentner. *Nibiru* [online]. Praha, 2015 [cit. 2015-06-22]. Dostupné z: <http://www.nibiru-publishers.com/index.php?action=Detail&St=1&Dept=Hudba&ID=38&lang=%C8esky>

²⁰ KAPSA, Václav. Harmonica duodecatomeria ecclesiastica a Hymnodia divina: Dvě sbírky árií Jana Josefa Ignáce Brentnera. *Acta musicologica* [online]. 1. 2006 [cit. 2015-06-22]. Dostupné z: <http://acta.musicologica.cz/06-02/0602s04.html>

²¹ Joseph Maria Wolfram. *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 2015-06-15]. Dostupné z: https://en.wikipedia.org/wiki/Joseph_Maria_Wolfram

zveřejněna studie od B. Plevelky *“Okouzlené růže teplického purkmistra a Hudba u teplických pramenů”*.²²

Sběrem materiálu o Josephu Wolframovi se zabýval František Keller, o kterém budu psát v následující podkapitole. Sám Keller prošel všechen dostupný materiál na území Československa. Především navštěvoval Okresní Archiv v Teplicích a Hudební oddělení Národního muzea v Praze. Všechny materiály prostudoval a pořídil si dokonce i fotokopie některých cenných dokumentů a hudebnin. Bohužel ke konečné práci o životě a díle Josepha Wolframa se nedostal, což si myslím, že je veliká škoda.

2.2.3 FRANTIŠEK KELLER

Asi nejvýznamnější osobností Dobřan byl František Keller. Narodil se v Tchořovicích 21. listopadu 1902, kde také chodil do místní školy. Na základní škole začal hrát na housle. Po absolvování měšťanské školy začal studovat na Učitelském ústavu v Plzni, kdy po jeho úspěšném ukončení začal učit na základní škole. V roce 1926 se přestěhoval do Dobřan se svou ženou Annou, kterou potkal při kulturních akcích v Chocenicích a Blovicích. V Dobřanech se pan Keller věnoval učení, ale také i kultuře města. Vyučoval češtinu, dějepis, zeměpis a následně si rozšířil aprobaci o hudbu.

Rok 1938 se stal pro rodinu Kellerových nepříjemným, protože museli opustit město. Dobřany se staly součástí německé říše. Rodina se přestěhovala do Plzně. Po válce se vrátil do Dobřan. Keller přebral v Dobřanech budovu a inventář základní školy a připravoval ji k znovuotevření. Po převratu v únoru 1948 byl pan Keller zbaven místa ředitele školy a starosty Sokola. Byl přeložen do školy ve Stodě a později do Přeštice. V roce 1952 se rodina opět vrátila do Dobřan. Zde František Keller přivedl kulturní život na úroveň, která zde ještě nikdy předtím nebyla.

František Keller organizoval divadlo, symfonický orchestr, mužský pěvecký sbor a přitom připravoval výstavbu kulturního domu. Díky panu Kellerovi v Dobřanech koncertovali tehdejší přední virtuosové a interpreti. V divadelním souboru hostovali špičkoví pražští a plzeňští herci. V kulturním domě v rámci osvětové besedy organizoval činnost pro mládež i dospělé, například kurzy na hudební nástroje. František Keller zemřel 23. března 1970 na zdravotní potíže.

²² KAŠPAR, Karel. *Dobřany slovem a obrazem*. 1. Dobřany: Hanzar Přeštice, 2003. ISBN 9788023912012. str. 43.

Z jeho tvorby se do dnešní doby dochovalo celkem 73 opusů, mezi nimiž jsou chrámové skladby, klavírní skladby, melodramy či komorní skladby. Mezi jeho známější skladby můžeme zařadit kantátu Svatý Václav a melodram *Maryčka Magdonova*.²³

Od současného ředitele Základní umělecké školy pana Jana Vozára jsem obdržela materiály k této bakalářské práci, kde jsem našla, jak Františka Kellera popisuje jeho rodinný přítel Miloš Škudera. Zde budu doslovně citovat, co pan Škudera napsal o Františku Kellerovi: „*Při vzpomínce na Františka Kellera se nemohu ubránit obdivu, kolik práce, kromě výuky školáků pro Dobřany, vykonal bez nároku na odměnu. Co všedních, nedělních a svátečních dnů a večerů věnoval organizování a realizaci kulturních akcí, kolik hodin strávil v primitivních místnostech tehdejší osvětové besedy.... Byl vynikajícím učitelem hudby, sám hrál na housle, klavír, varhany, violu a violoncello. Je s podivem, že se mu podařilo v dělnických a v té době i hornických Dobřanech vytvořit třicetičlenný symfonický orchestr, který dirigoval...“.*²⁴

Na Základní umělecké škole v Dobřanech si Františka Kellera dodnes velmi váží. Nástěnka v budově ZUŠ umístěná u sborovny je celá věnována pouze jemu. Je možné, ale není to podloženo, že František Keller se podílel také na obnově hudební školy. Já osobně si myslím, že František Keller byl pro město Dobřany velikou osobností, vzhledem k tomu, jak se aktivně staral o kulturní život v tomto městě.

2.2.4 JINDŘICH PLAJNER

Jindřich Plajner se narodil 28. června 1911 v Kožlanech. Zajímavé je, že Kožlany jsou rodištěm našeho druhého prezidenta Edvarda Beneše. Zprvu se Plajner učil obuvníkem u svého otce. Avšak více ho lákala muzika a začal docházet na výuku hry na klarinet a housle. V 16ti letech se Plajner se svým kamarádem přihlásili do mezinárodního konkurzu vojenského orchestru v Albánii. Kupodivu oba konkurz vyhráli, a tak několik let působili jako členové královského orchestru a doprovázeli krále na cestách. Díky této zkušenosti získal Plajner veliké znalosti a praxi.

Jeho rodiče se přestěhovali do Dobřan. Takže, když se vrátil do vlasti, vrátil se již do Dobřan. Zprvu se živil pouze hudbou. Byl členem v orchestru kapelníka pana Sedláčka. V roce 1933 se oženil, a aby uživil rodinu, začal dělat školníka na dívčí škole, která v té

²³ Materiály půjčené od pana ředitele ZUŠ Dobřany Jana Vozára.

²⁴ Materiály půjčené od pana ředitele ZUŠ Dobřany Jana Vozára.

době byla v Dobřanech a vyučoval děti hru na hudební nástroje, především na housle a klarinet. Jeho učením prošlo asi na 50 studentů, mnozí z nich se stali významnými členy orchestrů, jako například České filharmonie, orchestru Divadla J. K. Tyla, Plzeňského rozhlasu či Filharmonie Ostrava.

Na konci první republiky vedl Jindřich Plajner místní dechovou hudbu, ta však v roce 1938 ukončila svou činnost. Po válce se Plajner vrátil do Dobřan. Obnovil dechovku a prvním jejím vystoupením byl koncert na náměstí v Dobřanech dne 4. 7. 1945. Plajner také založil taneční orchestr. Pomohli mu vojáci západních armád, od kterých dostal notový materiál Glenna Millera.

Plajner také spolupracoval s Františkem Kellerem, připravovali spolu koncerty v kostele sv. Mikuláše. Dne 13. 9. 1974 mu na posledním rozloučení naposledy zahráli jeho kamarádi.²⁵

2.3 MĚSTSKÉ INFORMAČNÍ A KULTURNÍ STŘEDISKO

Městské kulturní a informační centrum vzniklo v roce 2004 a sídlí v Dobřanské galerii kostela sv. Víta v jednacím sále. V podstatě kulturní centrum nabízí informace o Dobřanech a jeho okolí, také přehled jak kulturních, tak i sportovních akcí. Prodává propagační materiály, mapy a podobně. Zprostředkovává kopírování laminace, skenování, fax. Ve svých prostorách pronajímá jednacím sál. Je zde předprodej vstupenek na akce v Dobřanech a v blízkém okolí. Můžeme si zde rezervovat vstupenky do divadla a kina Káčka. Středisko nabízí průvodcovské služby v kostele sv. Víta a také kostel pronajímá za účelem svateb.

Středisko spadá pod kino Káčko stejně jako Dobřanská galerie, kde od 18. června do 31. července 2015 proběhla výstava „*V páře a dýmu*“. Kulturní středisko vydává měsíčník Dobřanské listy, které jsou od roku 2008 i v elektronické podobě. V dobřanských listech se nachází rubrika Kultura, kde se píše o akcích, které proběhly nebo se budou konat v městě Dobřany a okolí.²⁶

²⁵ PLAJNER, Jindřich. *Dobřanské listy: Nedožitě Sté Narozeniny Bývalého Kapelníka Pana Jindřicha Plajnera*. Dobřany: Dobřany, 2011. Dostupné z: <http://www.kacko.cz/files/DL-2011-06.pdf>

²⁶ Informační centrum. *Městské Kulturní A Informační Středisko Dobřany* [online]. Dobřany: Perfect System, s.r.o., 2013 [cit. 2015-06-19]. Dostupné z: <http://www.kacko.cz/informacni-centrum>

3 ZÁKLADNÍ UMĚLECKÁ ŠKOLA JOHANN A SEBASTIANA BACHA

Pokud mluvíme o hudebním životě v městě Dobřany, nelze nezmínit Základní uměleckou školu v Dobřanech. Škola má hlavní podíl na hudebním životě města. Podílí se na mnoha kulturních akcích, které pořádá město Dobřany, nebo si koncerty pořádá přímo sama ZUŠ.

Na fotografii se nachází budova Základní umělecké školy v Dobřanech. Fotografie jsem pořídila 21. 6. 2015. Spodní patro budovy náleží Městské knihovně Dobřany, v následním patře jsou učebny a zkušebny. V posledním patře se nalézá sborovna a ředitelna a jedna zkušebna.

3.1 HISTORIE ZÁKLADNÍ UMĚLECKÉ ŠKOLY

První záznam o této škole byl od prvního ředitele Jana Dobrého v kronice Hudební školy. Založena byla v roce 1946. Jan Dobrý byl ředitelem školy od roku 1948 do roku 1957. Kromě ředitelské funkce byl i učitelem hry na housle. Při zahájení činnosti této školy se vyučovala hra na klavír a housle. V podstatě první učitelský sbor se skládal ze čtyř učitelů, a byl zastoupen Olgou Hořánkovou, Ladislavem Krsou, Věrou Laníarovou a ředitelem Janem Dobrým.

Zpočátku měla škola zázemí ve Stalinově ulici (dnes ulice Stromořadí) v Dobřanech, neboli v budově, kde sídlí opět i dnešní Základní umělecká škola společně s Městskou knihovnou Dobřany. Tuto budovu škola obývala do roku 1950. V roce 1950 se

škola přestěhovala do budovy hostince Na Růžku, jež se nachází na náměstí T. G. M. v Dobřanech. O rok později, tedy v roce 1951, vzniká pobočka ve městě Přešticích. Po delší době v roce 1954 se škola stěhuje z hostince Na Růžku do hostince U Pošarů v Lipové ulici.

V roce 1957, skoro po desetiletém působení Jana Dobrého, dostala škola novou ředitelku Marii Pytlíkovou, která zároveň také vyučovala hru na klavír. Za vedení paní ředitelky se ve škole rozšířila výuka i o hru na akordeon. V roce 1961 škola mění název na LŠU (Lidovou školu umění). V roce 1968 se **Lidová škola umění v Dobřanech** a v Přešticích stávají pobočkou Hudební školy ve Stodě, jejímž ředitelem byl Josef Krásný. Ředitel Krásný vyučoval hru na dechové nástroje.

V roce 1978 se škola opět osamostatnila a do funkce ředitele nastupil Jaroslav Kubík. Pan Kubík ve škole vyučoval hru na akordeon a zobcovou flétnu. Pod jeho vedením se škola stěhovala ještě třikrát. Po 26letém působení v budově hostince u Pošarů se škola v roce 1980 přestěhovala do Domu obuvi, jež se nachází na náměstí T. G. M. v Dobřanech. Na této adrese však škola vydržela pouhých pět let.²⁷

Druhé stěhování proběhlo v roce 1985, kdy se škola přestěhovala do budovy v Lipové ulici, kde dnes sídlí Policie Města Dobřany. V období, kdy školu vedl ředitel Kubík, vzniká v roce 1986 školní pěvecký sbor. Následně v roce 1990 byla škola přejmenována na Základní uměleckou školu (dále jen ZUŠ) a v témže roce se výuka na škole rozšířila o hru na žesťové nástroje. Poslední stěhování se uskutečnilo v roce 1997, kdy se škola přesunula do současné budovy Základní umělecké školy v ulici Stromořadí.

ZUŠ Dobřany v roce 1991 získala pobočku ve Štěnovicích, která původně spadala pod ZUŠ Starý Plzenec. V Chlumčanech vznikla ve školním roce 1992/1993 další pobočka Základní umělecké školy v Dobřanech. V roce 1992 uspořádala škola první koncert svých žáků a učitelů v kostele sv. Mikuláše, který se nachází na náměstí v Dobřanech. Školním rokem 1994-1995 byla zahájena výuka hry na příčnou flétnu, hry na kytaru a otevírá se obor výtvarného umění.

Dá se říci, že školní rok 2000/2001 byl pro školu velkým milníkem. Škola vstoupila do právní subjektivity a zřizovatelem se stalo město Dobřany. Také v tomto roce nastoupil

²⁷ VOZÁROVÁ, Magda a Jan VOZÁR. *60 let Základní umělecká škola J.S.Bacha Dobřany*. Plzeň, D-press, 2007.

nový ředitel Petr Šefl, který vyučoval hru na klavír a zpěv. Po jeho nástupu do funkce ředitele se škola přejmenovala na **Základní uměleckou školu Johanna Sebastiana Bacha**. V tomto roce také vznikají dva nové hudební cykly: „ZUŠ J. S. Bacha představuje mladé talenty“ a „Hudební Dobřany“. Tento rok se na škole opět začíná s výukou zpěvu.

Ve školním roce 2001/2002 vzniká Pěvecké Uskupení Dobřanských Učitelů, ve zkratce P. U. D. U. Tímto rokem také škola začíná spolupracovat s Glasbenou školou Brežice ve Slovinsku a navázala partnerství se ZUŠ Taussigova Praha 8. O spolupráci s těmito školami se budu zmiňovat více v podkapitolách nazvaných Spolupráce s Hudební školou Brežice a Spolupráce se ZUŠ Praha 8. Ve školním roce 2003/2004 rozšiřuje škola své působení o pobočku ve Vstiši, která po ročním působení zaniká. Škola zahajuje výuku hry na klarinet, hoboj a saxofon. Škola také navázala partnerství s Hudební školou J. S. Bacha ve Vídni. Vznik seniorského pěveckého sboru Dobřanské bábinky se datuje do roku 2004, kdy škola získala nového ředitele Jana Vozára, který vede školu do současnosti. Škola také obnovila spolupráci se ZUŠ Stod.

Rok 2005/2006 znamená ukončení hry na žesťové nástroje z malého zájmu žáků na žesťové nástroje. Škola vítězí v programu Občanská volba Plzeňského prazdroje, což umožnilo nákup nového koncertního křídla.²⁸

V roce 2006/2007 vznikl sbor *Dětské lidové muziky* a také vznikla irská skupina *De Domhanaigh*. Tento rok škola také natočila své první CD. Následující školní rok se stal pro školu významným, neboť ZUŠ oslavila 60. výročí založení školy. K tomuto výročí vyšla brožura *Základní umělecká škola J. S. Bacha*. Autory tohoto díla jsou Magda Vozárová a Jan Vozár.

Rok 2009/2010 byl ve znamení rekonstrukce budovy školy. Z tohoto důvodu probíhala výuka ZUŠ na prvním stupni Základní školy v Dobřanech. V tomto roce také vznikla malá dětská lidová muzika, která se později pojmenovala se „*Vozembach*“. Rok poté se otevírá nově zrekonstruovaná budova školy a nově vzniká taneční obor.²⁹

²⁸ VOZÁROVÁ, Magda a Jan VOZÁR. *60 let Základní umělecká škola J.S.Bacha Dobřany*. Plzeň, D-press, 2007.

²⁹ Významné mezníky v životě školy. *Základní umělecká škola J. S. Bacha* [online]. Dobřany: Galileo Corporation s.r.o., 2005, 2015 [cit. 2015-06-12]. Dostupné z: <http://www.zus-dobranany.cz/vyznamne-mezniky-v-zivote-skoly>

3.2 PROČ ZROVNA ŠKOLA J. S. BACHA

Jak jsem již zmiňovala, toto pojmenování Základní umělecké školy v Dobřanech vzniklo ve školním roce 2000/2001, kdy tehdejší ředitel Petr Šefl přejmenoval školu podle významného barokního skladatele Johanna Sebastiana Bacha. Cílem ředitele byl zcela nový pohled na vyučování na této škole. Jeho záměrem bylo cosi, co by se dalo nazvat „Hledání bachovské cesty“. Tento projekt by měl vést děti k citlivému vnímání hudby. Hudba by měla být vnímána jako chuť, vůně, harmonie. Žáci by také měli vnímat její rozmanitost, kresbu a vedení linie, melodie a polyfonie. V podstatě s těmito hodnotami chce ředitel děti seznamovat postupně, jako když dítě sestavuje stavebnici. Pedagog učí žáka hrát dle svých schopností a dovedností a tím rozvíjí i jeho fantazii. Po podrobnějším studiu této „bachovské cesty“ byl prokázán jeden základní fakt, že pomocí této metody se děti vychovávaly takovým směrem, jakým se sama hudba vyvíjela.

Vlastně základní bod této „bachovské cesty“ je, že nenásilnou a nenápadnou cestou žáka od začátku výuky hry na hudební nástroj či zpěvu ho seznamují s Bachovou hudbou.³⁰ Pokud není dost jednoduchých skladeb pro děti, tak jim poslouží jednoduchá transkripce.

Sám Bach pravděpodobně považoval klavichord a cembalo za nejvhodnější nástroje, které je možno použít pro začátek výuky hudby v jeho době. Mezi Bachovy nejsilnější atributy tvorby patří racionalita a fantazie, která spolu působí v dokonalé vyváženosti. Jeho hudba v sobě odráží všechny rozdíly lidských citů a emocí. Tyto emoce a city jsou dobře srozumitelné a vnímatelné pomocí neochvějného řádu, na kterém Bach stavěl svou tvorbu.

V průběhu sedmi let, kdy působil projekt „Bachova cesta“, docházelo k mnohým diskuzím mezi učiteli a zjistilo se, že obsah jeho základních myšlenek zůstává aktuální. Musí se však u tohoto projektu počítat s dlouhodobou realizací, pro kterou se ale na této škole vyslovalo jen pár vyučujících. Některé body, jež program obsahoval, se musely kvůli technické vyspělosti žáků upravovat. V červnu 2001 se uskutečnil první koncert, kde zazněly skladby J. S. Bacha. Tento koncert natáčela Česká televize do pořadu Haló, hudba. Následně v květnu roku 2002 se konaly další koncerty a Bachovou hudbou. Bylo to při

³⁰ VOZÁROVÁ, Magda a Jan VOZÁR. *60 let Základní umělecká škola J.S.Bacha Dobřany*. Plzeň, D-press, 2007. str. 14.

společném koncertu s Hudební školou J. S. Bacha ve Vídni. Dále se konal koncert v roce 2007 v kostele sv. Petra v Praze 1.³¹

3.3 VÝTVARNÝ OBOR

Ve srovnání s hudebním oborem je výtvarný obor na ZUŠ poměrně mladý. Tento obor vznik ve školním roce 1995/1996. Základy výuky těch důležitějších disciplín vytvořila Eva Pilátová, která tehdy na škole učila. Tato pedagožka zprvu vedla pouze přípravnou výtvarnou výchovu, která z důvodu nedostatku prostor v ZUŠ probíhala v Mateřské škole Stromořadí. Když se v roce 1997 škola přestěhovala do dnešní budovy, dostalo se výtvarnému oboru potřebného zázemí, které se postupem času stále zdokonalovalo. V podstatě paní učitelka Eva Pilátová dokázala svým žákům předat svoji lásku k výtvarnému umění. Žáci tohoto oboru se zúčastnili několika soutěží.

Současná podoba výuky výtvarného oboru vychází z nových směrů, jejichž základy si děti osvojují již na hodinách výtvarné výchovy. Důraz je především kladen na citový prožitek žáka a také na jeho všestranný rozvoj. Základ zde tvoří například kresba, malba, grafika, modelování a v neposlední řadě také výroba předmětů z keramické hlíny.

O tento výtvarný obor zaznamenala škola v posledních letech veliký nárůst zájmu z řad dětí. Žáci z tohoto oboru chodí se svými učiteli malovat do plenéru, kde objevují krásu lidových zvyků. Každý rok se rovněž pořádají výlety do Jičína, kde studenti získávají další náměty pro svou tvorbu. Výsledky ze svých prací pak předkládají na různých výstavách. Před Vánocemi a Velikonocemi pořádají dokonce i prodejní výstavy. Výtěžek z těchto výstav následně posílají handicapovaným dětem. Mnohé jejich práce například zdobí prostory Základní umělecké školy, či různá zdravotnická zařízení v Dobřanech.³²

3.4 PĚVECKÉ SBORY

Na ZUŠ v Dobřanech působí hned několik pěveckých sborů. Tyto sbory se velkou měrou podílejí na rozvoji hudebního života ve městě. Činnost jednotlivých sborů dále

³¹ VOZÁROVÁ, Magda a Jan VOZÁR. *60 let Základní umělecká škola J.S.Bacha Dobřany*. Plzeň, D-press, 2007. str. 14.

³² VOZÁROVÁ, Magda a Jan VOZÁR. *60 let Základní umělecká škola J.S.Bacha Dobřany*. Plzeň, D-press, 2007. str. 18.

podrobněji popíši, ale nejdříve se zmíním o sboru, který už v současné době na škole nepůsobí. Je to **Pěvecký sbor při ZUŠ Dobřany**. Tento sbor byl založen v roce 1986 a v té době měl okolo 20 členů. Vedoucím byla Z. Fryčková. O dva roky později se sbor spojil s žáky Základní školy v Dobřanech, v jejichž prostorách se následně scházel. Druhou vedoucí sboru se stala paní učitelka Věra Hříšná.

Bohužel se sbor v roce 1990/1991 rozpadl. Malá část tohoto sboru stále fungovala pod hlavičkou ZUŠ, ale i ta se v roce 1993 rozpadla.

Přesto se žáci zúčastnili několika soutěží. Zde musím určitě uvést, že si žáci vybojovali několik důležitých ocenění: třetí místo v soutěži ve sborovém zpěvu *Písňe přátelství* v roce 1987, stejnou příčku uhájili také i rok poté a první místo v téže soutěži obsadili v roce 1989 ve Starém Plzenci.³³

3.4.1 VOZEMBACH

První ze sborů, jež vystupují pod hlavičkou Základní umělecké školy, je sbor *Vozembach*. Zprvu se tento sbor jmenoval *Dětská lidová muzika* a na škole působí od roku 2006. V tomto hudebním tělese se sdružuje okolo 15 žáků a věkové rozpětí je od 4 do 20 let. Tento sbor hraje v uskupení housle, kontrabas, klarinet, zobcová flétna, dudy a zpěv. O repertoár tohoto sboru se starají Magda Vozárová a Kryštof Křemenák, tito učitelé se také zúčastňují vystoupení. Repertoár Dětské lidové muziky tvoří písňe především z oblasti Plzeňska a také jižních a západních Čech.³⁴

V květnu roku 2009 soubor získal v ústředním kole Národní soutěže ZUŠ 2. místo. Tento soubor se také každý rok účastní mezinárodního folklorního festivalu C. I. O. F. F. v Plzni. V dubnu roku 2010 se soubor přejmenoval z *Dětské lidové muziky* na *Vozembach*. V podstatě je toto jméno odvozeno od vozembouchu. Hlava, která se nachází na tomto vozembouchu, je hlava slavného skladatele, a proto Vozembach.

Tento soubor v podstatě obohacuje kulturní život nejen v Dobřanech, ale i v blízkém okolí. Dále tento soubor také vystoupil v Praze či Teplicích. Soubor vystoupil i ve Slovinsku a to v rámci partnerství s Glasbenou školou Brežice. V roce 2011 přesněji v březnu soubor nahrál CD. A v červenci téhož roku se zúčastnil mezinárodního

³³ VOZÁROVÁ, Magda a Jan VOZÁR. *60 let Základní umělecká škola J.S.Bacha Dobřany*. Plzeň, D-press, 2007. str. 18.

³⁴ VOZÁROVÁ, Magda a Jan VOZÁR. *60 let Základní umělecká škola J.S.Bacha Dobřany*. Plzeň, D-press, 2007. str. 26.

Folklórního festivalu v Klatovech. Na tomto festivalu získal soubor cenu diváků. O rok později v Národním kole soutěže ZUŠ 2012 získal soubor 1. cenu. Soubor také ve stejný rok v září vystoupil na Mezinárodním folklórním festivalu Mariánský podzim. V roce 2013 natočili opět CD s názvem „Neseme Vám noviny, poslouchejte“.³⁵

3.4.2 DE DOMHANAIGH

De Domhanaigh je irská skupina, která vznikla v roce 2006. V podstatě se sešly mladé muzikantky a s podporou učitelů se začaly věnovat keltské hudbě s velmi spontánním charakterem.

Dá se říci, že první pokusy již byly znát ve školním roce 2005/2006. Když dvě studentky, Vendula Ulrychová a Martina Chottová, které později byly členkami souboru, zahrály oblíbené irské skladby O'T. Carolana. Obě studentky byly z flétnové třídy paní učitelky Evy Šustrové. Jako doprovod ke skladbě měly kytaru v podání paní učitelky Libuše Telešňukové a akordeon, na který hrál pan učitel Josef Hřebík. Brzy se skladby od O'T. Carolana opakovaly i na jiných koncertech. Například s přidáním doprovodu na harfu, na kterou hrál Jiří Vyšata, bývalý spoluhráč Evy Šustrové z keltské kapely Poitín.

Tento akt dal podnět k soukromé výuce jedné členky ze souboru na harfu. Tato studentka se jmenovala Kristýna Šeflová. A takto vznikla irská skupina De Domhanaigh.

Ve škole skupina byla vedena a podporována vedoucími učitelkami Libuší Telešňukovou, jež měla na starost strunovou sekci. A dále to byla Eva Šustrová, ta se starala o dechovou sekci. Prvními členkami této skupiny byly Kristýna Šeflová, která hrála na flétnu a harfu, Vendula Ulrychová, ta hrála také na flétnu a bombard. Dále Barbora Smolová, Michala Černá a Lucie Rajtšpízová. Samozřejmě v dnešní době je uskupení trochu jiné.

V **repertoáru** tato skupina má například keltské lidové melodie, především z oblastí, kde sídlili staří Keltové, což je například Irsko, Skotsko, francouzská Bretaň i Čechy. Jejich první repertoár tvořily skladby především od O'T. Carolana: *Planxty Eleanor Plunkett*, *Maggie Browne*, *Ramble to Cashel*, *Draught* a třeba lidové irské písně *Dó Tamboirín Poirt* či *Swallowtail Jig* a mnoho dalších. Později do skupiny přibyli další

³⁵ Hrajeme si dohromady (soubory a sbory): VOZEMBACH. *Základní umělecká škola J. S. Bacha* [online]. Dobřany: Galileo Corporation s.r.o., 2005, 2015 [cit. 2015-06-12]. Dostupné z: <http://www.zus-dobransy.cz/hrajeme-si-dohromady-soubory-a-sbory/vozembach-lidova-muzika/>

členové, například Markéta Tichotová, která hrála na housle a zpívala, dále Lucie Moravcová (flétna), Milan Dvořák (kytara) a Lukáš Palkoska, ten hrál na kytaru a zpíval.³⁶

Soubor má také rozmanité **nástrojové obsazení**. Nejen že má klasické nástroje, jako jsou například kytary, basa, zobcové a příčné flétny, akordeon a Orffovy rytmické nástroje. Také mají dobové nástroje, jako je flétna s měchuřinou či bombard. Samozřejmě mají i nástroje keltské, jako je bodhran (tradiční irský rámový buben), keltská harfa a whistle (irská flétna). A soubor také používá exotické nástroje jako didgeridoo a dešťovou hůl. Tento rozmanitý druh nástrojů se rozrůstal postupně, zprvu skupina začínala u klasických nástrojů, především to byly flétny, kytary a akordeon. V dnešní době používá soubor již nástroje, které jsou typické pro irskou hudbu.

Dešťovou hůl používají spíše k dokreslení atmosféry skladby. Zajímavé je i to, že si jedna členka skupiny Kristýna Šeflová nechala vyrobit menší keltskou harfu. Nástroj byl vyroben u pana Jiřího Vyšaty, jež jak jsem zmiňovala, ji vyučoval na harfu, jako později i harfenistka paní Zachová z plzeňského divadla.

Určitě je zajímavé podotknout, jak soubor sháněl netradiční nástroje. Například bombard, jež skupina vlastní, sehnala z hudebního „bazaru“ Francie. Flétnu s měchuřinou si nechali objednat u soukromé firmy na historické nástroje Číp a synové. Notové materiály si soubor shání tak, že si členové skupiny přinesou z internetu noty skladeb, které je třeba zaujaly, když je poslouchaly na CD, YouTube či je slyšeli ve filmech.

Nebo také používají původní zápis a skladby z doby, kdy spolu zakládající členka Eva Šustrová působila v kapele Poitín. Občas si skupina provádí zápis sama, když nemůže najít materiál z poslechu nahrávek. Také jim pomáhá paní učitelka Šmejkalová s různými nápady ze skladeb (Lough Erin Shore).

Určitě by nebylo špatné zmínit, jak vlastně název De Domhanaigh vznikl. Název vznikl tak, že členové s hlavní iniciátorkou přišli s nějakými nápady. Nakonec právě vybrali De Domhanaigh. Toto slovo pochází z keltského jazyka gaelštiny. Slovo se jim zalíbilo jak po stránce zvukomalebné (výslovnost je: „de dounig“), tak i po stránce významové (v překladu znamená neděle). V podstatě toto slovo vystihuje uvolněnost, pohodu a atmosféru u keltské hudby.

³⁶ Hrajeme si dohromady (soubory a sbory): De Domhanaigh. *Základní umělecká škola J. S. Bacha* [online]. Dobřany: Galileo Corporation s.r.o., 2005, 2015 [cit. 2015-06-13]. Dostupné z: <http://www.zus-dobranycz/hrajeme-si-dohromady-soubory-a-sbory/de-domhanaigh-keltska-skupina/>

Soubor vystupuje v dobových kostýmech, které si nechal vyrobit u švadleny paní Kunešové v Sokolově. Určitě není na škodu zmínit, že souborem prošlo několik hráčů, jako byli Honza Soukup, Martina Chottová, Kateřina Hauerová, Barbora Křořanová, Tereza Tothová, Michal Míka a jiní.

I když byla skupina založena v roce 2006, má za sebou už slušnou řadu vystoupení, a to nejen v Čechách. Můžeme zde uvést například koncerty a akce pod ZUŠ Dobřany. Soubor hrál v listopadu 2008 k 60. výročí založení ZUŠ Dobřany s kapelou Poitín. Dále v roce 2006 vystupovaly na oslavách na nádvoří zámku v Nebíloveh. Také se zúčastnila Keltského festivalu hudby Božkovská runa 2006. V červnu roku 2008 soubor vystupoval na Muzejní noci ve Vysoké u Příbrami - Památník Antonína Dvořáka.

V roce 2009 v dubnu se soubor zúčastnil slavnostního otevření zrekonstruovaného dobřanského náměstí. Tentýž rok v září soubor vystupoval v partnerské Hudební škole v Brežicích Slovinsku. Soubor měl také společný koncert s Chlumčanským dětským sborem v německém Nittenau v prosinci 2009. Další vystoupení se konalo na vánočních trzích na statku Bernard u Sokolova v prosinci 2009. V květnu roku 2010 soubor vystupoval na koncertu v Huškově Meditační zahradě - Památník obětem zla. Také se zúčastnil Keltských slavností na Radyni v roce 2010. Na dobřanské pouti soubor hraje každoročně.³⁷

3.4.3 P. U. D. U.

Při Základní umělecké škole Dobřany funguje také sbor P. U. D. U., neboli **Pěvecké uskupení dobřanských učitelů**. Tento sbor začal fungovat od 12. ledna 2001. Zprvu se sbor skládal pouze z řad zaměstnanců Základní umělecké školy a ze Základní školy Dobřany. Následně se sbor rozšířil i o další členy, kteří nebyli ze škol, většinou to byli například rodiče studentů, učitelé z jiných škol či lidi mající nostalgické vzpomínky na školu. V začátku měl soubor okolo 14 členů a zpívali ve čtyřech hlasech.

Zázemí tohoto sboru se nacházelo v dobřanské základní škole. To co pojilo tyto členy sboru, byla láska ke zpěvu a velká tolerance ambicí jejich sbormistra Petra Štefla. Jeho životní sen byl, že pro představitele organizace UNESCO a Britskou královnu se uskuteční koncert. Na tomto společném koncertu vystoupí veškeré slovanské pěvecké

³⁷ Hrajeme si dohromady (soubory a sbory): De Domhanaigh. *Základní umělecká škola J. S. Bacha* [online]. Dobřany: Galileo Corporation s.r.o., 2005, 2015 [cit. 2015-06-13]. Dostupné z: <http://www.zus-dobransy.cz/hrajeme-si-dohromady-soubory-a-sbory/de-domhanaigh-keltska-skupina/>

učitelské sbory. Tento koncert by se konal na trávníku, před Bílým domem ve Washingtonu D. C. Samozřejmě by na koncertu zpívali písně od Johanna Sebastiana Bacha pro pěvecké sbory.

Když se tento sen ukázal jako nereálný a sbor utrpěl ještě odchodem několika nadějných pěvců, kteří nezvládli sbormistrovy náhlé improvizace na důležitých koncertech, jako byl Dobřanský vánoční, došlo k obměně sbormistra.

Na post nového sbormistra nastoupila Petra Nováková. Byla také profesorkou Církevního gymnázia, která měla v rodině sbormistrovskou tradici. Tato nová sbormistryně vnesla do sboru řád a kladla náročné požadavky. Kvůli své pracovní vytíženosti a kvůli tomu, že vedla další pěvecký sbor, který byl studentský, došlo k dohodě o spolupráci. Postupně předala své sbormistrovské místo sbormistryni Magdě Vozárové. Po určité době odešla paní Vozárová na mateřskou dovolenou. Vedení sboru se načas ujaly Libuše Telešňuková a Mirka Palkosková, pod jejichž vedením a organizací probíhaly přípravy vánočních koncertů v roce 2009.³⁸

Na doporučení západočeské sbormistryně Mgr. Marie Novákové v lednu roku 2010 převzala sbormistrovské místo slečna Adriana Christovová. Ta pocházela ze Staňkova. Byla studentkou sbormistrovství na Západočeské univerzitě v Plzni. V roce 2011 po náročné přípravě a pod dohledem docenta PaedDr. Zdeňka Vimra proběhl v květnu Bakalářský koncert A. Christovové v galerii Mastné Krámy.

Repertoár tělesa P. U. D. U. je rozmanitý, od Rybovy a Händlovy České mše vánoční a Zrunkovy pastýřské mše a Chodského dne, přes různé lidové písně, jako jsou moravské, české, náboženské, francouzské, staroslověnské, italské, španělské, ruské. Také sbor zpívá americké spirituály, jihoamerické songy a jiné.

V současné době má sbor okolo 19 členů. Sbor nyní pracuje v tomto uskupení sbormistryně Bc. Adriana Christovová. Soprán zpívají Miroslava Palkosková, Alena Palkosková, Ewa Šmejkalová, Nad'a Turková, Hana Kučerová, Romana Dvořáková. Alt zpívají Dagmara Berková, Jarmila Šteflová, Martina Brejchová, Magda Vozárová. Tenor

³⁸ VOZÁROVÁ, Magda a Jan VOZÁR. *60 let Základní umělecká škola J.S.Bacha Dobřany*. Plzeň, D-press, 2007. str. 22.

zpívají Zdeňka Tothová, Olga Kapitánová, Marie Hájková, Zuzana Fryčová. Bas zpívají Jaroslav Šedivý, Pavel Zábran, Jan Vozár, Prokop Bahník.³⁹

Maskotem sboru je jelínek Pudu pudu (pudu jižní), v podstatě je to laň Antifonka. Pochází z plzeňské Zoologické zahrady a sbor P. U. D. U. se stal jejím adoptivním kmotrem. Její obrázek se používá v logu sboru. Sbor nejčastěji vystupuje v Dobřanech, a to ve všech kostelích. K 31. 12. 2007 stihl sbor vystoupit na 45 akcích, nejčastěji jsou to koncerty jarní, letní, vánoční, adventní, podzimní, svatovítské, tříkrálové. Součástí repertoáru sboru jsou i mše.⁴⁰

3.4.4 DOBŘANSKÉ BÁBINKY

Pěvecký kroužek žen vznikl v roce 1981. Jeho vedoucím byl pan učitel Jaroslav Dienstbier. Tento kroužek vystupoval pod Střediskem kulturního zařízení. Sbor zkoušel v prostorách střediska. O dva roky později se kvůli zdravotním problémům vedoucího a nekázni některých členek přerušil činnost sboru. Sbor se opět sešel v roce 1985. Vedení sboru se ujal pan Václav Švarc a pan Josef Zahner. Tito dva pánové také sbor hudebně doprovázeli. Pan Švarc je doprovázel na housle a pan Zahner na akordeon. Soubor se po nějaké době z nezájmu členů rozpadl.

O téměř 20 let později vznikl pěvecký kroužek podruhé. Bylo to v květnu v roce 2004. Sbor spadá pod hlavičku ZUŠ Dobřany a byl pojmenován **Dobřanské bábinky**⁴¹. V podstatě to bylo zásluhou manželů Ulrichových a pomocí ředitele ZUŠ pana Vozára. Pod vedením Magdy Vozárové se sbor zaměřuje nejen na zpěv lidových písní, ale také zpívají vánoční koledy či duchovní písně, a to za doprovodu klavíru, na nějž hraje ředitel ZUŠ Jan Vozár.

V roce 2005 se do pěveckého sboru Dobřanské bábinky zařazuje i taneční složka. Tuto taneční složku vede Miroslava Beštová a Jiřina Boučková. Taneční vystoupení jsou například country, lidový tanec, staropražské písně, Česká beseda, pivo v české písni a další. V roce 2005 je hudebně doprovází František Bouček na heligonku.

³⁹ Hrajeme si dohromady (soubory a sbory): P.U.D.U.. *Základní umělecká škola J. S. Bacha* [online]. Dobřany: Galileo Corporation s.r.o., 2005, 2015 [cit. 2015-06-14]. Dostupné z: <http://www.zus-dobransy.cz/hrajeme-si-dohromady-soubory-a-sbory/pudu-ucitelsky-sbor/>

⁴⁰ VOZÁROVÁ, Magda a Jan VOZÁR. *60 let Základní umělecká škola J.S.Bacha Dobřany*. Plzeň, D-press, 2007. str. 24.

⁴¹ VOZÁROVÁ, Magda a Jan VOZÁR. *60 let Základní umělecká škola J.S.Bacha Dobřany*. Plzeň, D-press, 2007. str. 20.

Dobřanské bábiniky pravidelně vystupují v Domovech pro seniory a v sociálních ústavech, a to nejenom v Dobřanech, ale i po Plzeňském kraji. Zde můžeme jmenovat Nebílovy, Chotěšov, Švihov, Chlumčany, Nýřany, Vstiš, Letiny, Dnešice, Hradec u Stoda, Sulkov a další. Tento sbor vystupuje také na *Dobřanských Adventních podvečerech*. V posledních pár letech se sbor pravidelně účastní festivalu “*Seniorská píseň*“ v Českých Budějovicích.⁴²

V roce 2015 se sbor zúčastnil akcí jako *Novoroční vycházky do Nové Vsi* 1. 1. 2015. Dále sbor vystoupil 21. února na *Babském bálu*, který se konal v Psychiatrické léčebně v Dobřanech. Sbor se zúčastnil 21. března setkání seniorů v Hradci u Stoda. Dalšího setkání seniorů se účastnili 27. března v Dolcích. V dubnu ve Štěnovicích vystupovali na *Jarním vínku*. V Plzni 16. května Dobřanské bábiniky vystupovaly na akci “*Senioři baví seniory*“. Také 17. června byli na Českobudějovickém festivale “*Seniorská píseň*“.

Sbor má nyní kolem 23 členů, mezi nimiž jsou například Zdena Blažková, Vlasta Boudová, Eva Bradová, Vlasta Donutilová, Anna Feltzmarová, Ludmila Homarová, Zdena Kopašková a další.⁴³

3.5 SPOLUPRÁCE S HUDEBNÍ ŠKOLOU BREŽICE

Spolupráce s Hudební školou Glasbenou Šolou Brežice vznikla v roce 2002 na základě přátelství ředitele ZUŠ J. S. Bacha Dobřany a Dragutinem Križaničem. V květnu roku 2002 se uskutečnil v sále ZUŠ *Dobřany Koncert slovanské vzájemnosti*, kde vystoupili žáci Hudební školy z města Brežice republiky Slovinsko. Smlouva o partnerství se nejdříve podepisovala 28. října v Brežici a následně 9. listopadu v Plzni. Tento rok také město Dobřany uzavřelo smlouvu o partnerství s městem Brežice. O rok později na to navázala Základní škola v Dobřanech. V roce 2004 tedy 16-18. září navštívili Slovinci město Dobřany a okolí. Žáci Glasbenou Šolou předvedli své hudební dovednosti na koncertě v sále ŽUŠ.

Žáci dobřanské umělecké školy byli pozváni ve dnech 4. - 8. května 2006 již po druhé od vzniku partnerství do Brežic. V podstatě byli pozváni k oslavám 60. výročí vzniku Glasbene školy v Brežici. Než se uskutečnila návštěva, proběhla řada příprav

⁴² Historie. *Dobřanské bábiniky* [online]. Dobřany: eStránky.cz, 2012, 2015 [cit. 2015-06-14]. Dostupné z: <http://www.dobranskebabinky.estranky.cz/clanky/historie/>

⁴³ Hrajeme si dohromady (soubory a sbory): Dobřanské bábiniky. *Základní umělecká škola J. S. Bacha* [online]. Dobřany: Galileo Corporation s.r.o., 2005, 2015 [cit. 2015-06-14]. Dostupné z: <http://www.zus-dobraný.cz/hrajeme-si-dohromady-soubory-a-sbory/dobranske-babinky-seniorsky-sbor/>

jednotlivých čísel a koncertních vystoupení. Zájezdu se zúčastnilo 8 pedagogů a 31 žáků. Za dobu pobytu dobřanští žáci předvedli své dovednosti na dvou koncertech, jeden se konal na hradě v Brežici a druhý v sále Glasbene šoly.

Ve školním roce 2006/2007, a to ve dnech 17. - 20. května, Dobřany navštívili žáci z Brežice. Tentokrát s sebou vzali velký dechový orchestr, bohužel kvůli problému s kapacitou v sále ZUŠ se koncert musel konat v plzeňském Divadle Miroslava Horníčka, ten byl do posledního místa zaplněn. Dále orchestr zahrál v sále Psychiatrické léčebny.

Dobřanskou školu ve dnech 12. až 15. června 2008 navštívila delegace ze Slovinska, aby se zúčastnila slavnostního koncertu všech partnerských škol ZUŠ J. S. Bacha v Dobřanech. Koncert byl také k 60. výročí založení školy. Tento koncert se konal v Rudém salónku Plzeňského Prazdroje. Na tomto koncertu vystupovaly také školy ZUŠ Stod, ZUŠ Tausigova 1150 Praha a Glasbene šola Brežice.

V roce 2009 dobřanská ZUŠ uskutečnila zájezd ve dnech 24. až 27. září do Slovinska. Na koncertě co se uskuteční v Brežici poprvé vystoupily hudební soubory Vozembach a De Domhnaigh. Ve školním roce 2010/2011 se ve škole uskutečnily dvě návštěvy.⁴⁴ První byla 20. až 22. května, kdy dobřanskou ZUŠ navštívili žáci z Glasbene šoly, a uspořádali koncert se sólovými výstupy, v závěru v početnějších skupinách. Při druhé návštěvě do Dobřan přijela učitelka z Glasbene Karolína Stopar se svým manželem a předvedli celkem tři hudební meditace. První se konala v Himalájském centru v Praze, druhá v dobřanském koncertním sále a třetí byla na hradě Švihov. Takž do roku 2015 dobřanská ZUŠ navštívila Brežici celkem pětkrát a studenti z Brežic byli v Dobřanech celkem sedmkrát.

Jedním z důvodů těchto návštěv je utužení vztahů mezi učiteli a žáky obou zemí a dále zdokonalování a výměna hudebních zkušeností. Mezi některými žáky a učiteli vzniklo silné přátelství. Po rozhovoru s panem ředitelem ZUŠ Dobřany je jasné, že spolupráce bude pokračovat i v budoucnosti. Z tohoto vyplývá, že právě hudba může být jednou z cest, jak překonávat hranice mezi jednotlivými zeměmi, regiony, ale i lidmi.

⁴⁴ Výroční zprávy od školního roku 2000 do roku 2012 Základní umělecké školy J. S. Bacha zapůjčené od pana ředitele Jana Vozára.

3.6 SPOLUPRÁCE SE ZUŠ PRAHA 8

Partnerství se Základní uměleckou školou Taussigova 1150 Praha 8 Ďáblice vzniklo v roce 2002. Důvodem bylo, že to je největší ZUŠ v Praze a když dobřanští žáci jeli na festival do Prahy, ZUŠ Taussigova je nechala přespat ve svých prostorách, druhý den je navíc provedla po Praze. Takto vzniklo přátelství mezi ZUŠ Dobřany a ZUŠ Taussigova.⁴⁵

Obě školy zorganizovaly dne 24. května 2002 Bachovský koncert v barokním sále Konzervatoře Jana Deyla v Praze. O rok později byla ZUŠ Dobřany pozvána 6. června jako hosté na IX. festival Libeňské jaro mladých. Tato akce je festival pražských základních uměleckých škol. Na festivalu také vystoupili vybraní žáci ZUŠ Dobřany.⁴⁶

Ve školním roce 2004/2005 byli pražští studenti pozváni do Dobřan. Žáci vystoupili v koncertním sále ZUŠ a představili Dobřanům dětskou lidovou muziku Osminku, která pracuje pod vedením paní učitelky Jany Pavlíčkové. A také spolu vystoupili pedagogové obou škol.

Další školní rok 2005/2006 se konaly dvě návštěvy. První byla v listopadu, kdy dobřanská škola odjela na dvoudenní návštěvu do Prahy. Návštěva byla spojena se společným koncertem obou škol. Žáci dobřanské školy navštívili také Muzeum české hudby, kde se seznamovali se známými i méně známými hudebními nástroji. Druhá návštěva se konala 2. a 3. června, kdy Dobřany navštívila ZUŠ Taussigova. Na této návštěvě se také konal společný koncert, za pražskou školu vystoupil pěvecký sbor Fringilla pod vedením paní učitelky Veroniky Lozoviukové. Pro pražské žáky byl druhý den připraven pestrý program, kdy si prohlédli zámek v Nebílovech a v Dobřanech se podívali, jak probíhal Mezinárodní den dětí.

V roce 2007 byl opět podniknut společný koncert obou škol a konal se v prostředí pražské ZUŠ, tento koncert byl v duchu lidových tradic. Na koncertu vystupovala Dětská lidová muzika ZUŠ Dobřany a Osminka ZUŠ Taussigova. V roce 2008 dobřanská škola pozvala ZUŠ Taussigovu na 60. výročí školy. Slavnostní koncert se konal 13. června 2008 v Rudém salonku Plzeňského Prazdroje. Kromě ZUŠ Praha byla pozvána Glasbene šola z Brežice.

⁴⁵ Výroční zprávy od školního roku 2000 do roku 2012 Základní umělecké školy J. S. Bacha zapůjčené od pana ředitele Jana Vozára.

⁴⁶ VOZÁROVÁ, Magda a Jan VOZÁR. *60 let Základní umělecká škola J.S.Bacha Dobřany*. Plzeň, D-press, 2007. str. 30.

Ve školním roce 2008/2009 se obě školy několikrát potkaly, poprvé to bylo na Bachovských koncertech v kostele sv. Petra. Na druhém setkání měli možnost pražští muzikanti poznat muzikanty z hudební školy J. S. Bacha z Vídně, třetí setkání bylo na společném koncertu v budově pražské ZUŠ.

K 65. výročí ZUŠ Dobřany se uskutečnilo setkání obou škol v Praze. Společný koncert se konal v sále Bohuslava Martinů na Malostranském náměstí.⁴⁷ Tato spolupráce obou škol pokračuje i nadále. Obě školy umožňují žákům ubytování ve svých prostorách.

3.7 SPOLUPRÁCE S MĚSTEM DOBŘANY A OSTATNÍMI INSTITUCEMI

Základní umělecká škola v Dobřanech velmi úzce spolupracuje s městem Dobřany a Městským kulturním střediskem. Škola se podílí na akcích jako je *Filmák* (mezinárodní filmový a televizní festival pro děti a mládež), adventní podvečery, *Mikulášský jarmark* a jiné akce.

ZUŠ Dobřany také podporuje partnerství mezi městem Dobřany a Dobřany v Orlických horách a německým městem Obertraubling, který se nachází poblíž Regensburgu. Na těchto společných setkání vystupují žáci ZUŠ a i Základní školy v Dobřanech. Například v roce 2003 dobřanská ZUŠ vystoupila spolu se ZUŠ J. S. Bacha z Vídně ve Weidenu. Hráli především skladby od Bacha.

Dále škola spolupracuje s Psychiatrickou léčebnou v Dobřanech, kde škola pořádá koncerty pro pacienty. V podstatě jsou to vánoční koncerty, *Tříkrálový koncert nebo Jarní koncert*. Škola se také aktivně podílí na organizaci výtvarných výstav či charitativních koncertů pro tělesně postižené děti v Merklíně a Zbůchu.⁴⁸

⁴⁷ Výroční zprávy od školního roku 2000 do roku 2012 Základní umělecké školy J. S. Bacha zapůjčené od pana ředitele Jana Vozára.

⁴⁸ VOZÁROVÁ, Magda a Jan VOZÁR. *60 let Základní umělecká škola J.S.Bacha Dobřany*. Plzeň, D-press, 2007. str. 28.

4 HUDEBNÍ ŽIVOT V MĚSTĚ DOBŘANY V SOUČASNÉ DOBĚ

V dnešní době v Dobřanech probíhá několik stálých kulturních akcí. Nejznámější jsou například *Radbuza fest*, *Beerfest*, jenž bude mít v roce 2015 třetí ročník, Dobřanské vinobraní. Z vážné hudby je znám mezinárodní hudební festival *Haydnovy hudební slavnosti*. Samozřejmě zde také probíhají i menší kulturní akce, které například pořádá již zmiňovaná ZUŠ Dobřany. Já osobně jsem byla na několika akcích, které se konaly v městě Dobřany. Byly to akce jako *Radbuza fest*, v létě to bylo letní kino, dále *Beerfest* a *Vinobraní*. Tyto akce se staly mými oblíbenými a navštěvuji je již několik let po sobě.

V podstatě během celého kalendářního roku se v Dobřanech můžeme setkat s nějakou akcí, a to nejen kulturní. Zde se může uvést například Nový rok, kdy se pořádá tradiční výšlap na Šlovický vrch a následně v podvečer po starostově proslouvu se uskutečňuje ohňostroj. Dále se může ještě do zimních radovánek zahrnout masopustní průvod za doprovodu kapely. Tento průvod prochází celým městem. Poté v březnu se otevírá kostel sv. Víta a tím se zahajují cykly koncertů vážné hudby, jež se provozují v Dobřanech.

V dubnu město také slaví Den země. Na této akci většinou spolupracuje se základní školou v Dobřanech. Asi nejbohatší měsíc na oslavy a kulturní akce bývá květen, kdy vše začíná 6. května svátkem sv. Floriána. Následují ho koncerty, které se konají v barokním kostele sv. Víta. Dále se také v tomto měsíci slaví Den matek. Určitě nejzajímavější akce pro děti je oslava Dnu dětí, kdy se v průběhu dne konají dětská představení a večerní diskotéka pro děti. Určitě zajímavá tradice, která se v Dobřanech udržuje již několik let, je dětský pochod pohádkovým lesem. Určitě významnou událostí je v tomto měsíci dobřanská pouť, neboť v této době na dobřanském náměstí pobíhají různé kulturní akce.⁴⁹ V letošním roce 2015 se budou konat na náměstí T. G. M. například *Svatovítské slavnosti*, kde budou vystupovat kapely jako AC/DC revival band, Extra band revival, The End of Colours či Lucie revival. Současně bude ve dnech 13. až 14. června 2015 probíhat výstava *Dobřanské pohledy 2015*.

Prázdninové akce jsou spíše ve znamení sportu, ale na náměstí T. G. M. se například koná na přelomu července a srpna letní kino. Podzim začíná pochodem

⁴⁹ PROCHÁZKOVÁ, Jana. *Dobřansko a Chlumčansko na počátku III. tisíciletí*. 1. Plzeň: Jana Procházková, 2001. ISBN 80-238-8920-6. str. 14.

Dobřanské padesátky a skautskými hrami. V měsíci září zde probíhají festivaly jako *Beerfest* a *Radbuza fest*. V listopadu v Dobřanech probíhá vzpomínková akce k příležitosti Dne veteránů. Později v listopadu je zahájení adventních kulturních programů. Vánoční svátky jsou doprovázeny Mikulášským jarmarkem na náměstí a také v průběhu dne jsou zde dětská představení. Staví se samozřejmě vánoční stromeček a Betlém. Konec roku v Dobřanech se ukončuje předsilvestrovským lampionovým průvodem.⁵⁰

4.1 HUDEBNÍ FESTIVALY V MĚSTĚ DOBŘANY

Následně jsem si k zařazení do této práce vybrala dva nejvýznamnější a také nejznámější festivaly, jenž se v průběhu roku objevují v Dobřanech. Jsou to festivaly: *Haydnovy hudební slavnosti* a *Radbuza fest*.

4.1.1 HAYDNOVY HUDEBNÍ SLAVNOSTI

Tato slavnost se nekoná pouze v Dobřanech, neboť je významnou hudební událostí Plzeňského kraje. Haydnovy hudební slavnosti se pořádají již od roku 1993 a v podstatě je to vzpomínka na Josepha Haydna. Haydn působil jako kapelník u zámecké hudby Karla Josefa u hraběte Morzina a pobýval na zámku v Dolní Lukavici od roku 1758 do roku 1760. Toto období je spojováno s počátky Haydnovy symfonické tvorby, v této době vznikla Haydnova první symfonie v D dur, jenž se označuje jako „Lukavická“.

Program festivalu se skládá nejen ze skladeb Josepha Haydna, ale i od jeho současníků v podání domácích i zahraničních interpretů (například z Anglie, USA, Rakouska, Německa, Itálie, Nizozemí, Slovenska a Maďarska) klasicistní hudby, kteří se zaměřují na to, aby použili autentické hudební nástroje a materiály.

Tyto slavnosti se převážně v počátku konaly v Dolní Lukavici a nejbližším okolí, jako byly Dobřany, kde se tradičně festival koná v barokním kostele sv. Víta. Později se festival rozšířil i do dalších míst, především do kostelů a zámků jižního Plzeňska, neboť to jsou místa, pro které je tato hudba vhodná. *Haydnovy slavnosti* nejsou jen o hudbě, konají se zde sympozia, kde různí hudební teoretici a badatelé sdílejí nejnovější poznatky o hudbě, hudebnících a skladatelích klasicizmu. *Haydnovy slavnosti* pořádá Česká

⁵⁰ PROCHÁZKOVÁ, Jana. *Dobřansko a Chlumčansko na počátku III. tisíciletí*. 1. Plzeň: Jana Procházková, 2001. ISBN 80-238-8920-6. str. 14.

společnost Josepha Haydna a Obec Dolní Lukavice a spolupořadatelé jsou úřady měst a obcí, kde probíhají rozmanité akce festivalu.⁵¹

V roce 2015 se Haydnovy slavnosti budou konat od 11. do 27. září. V dobřanském kostele sv. Víta je koncert naplánovaný na 17. 9. 2015, kdy zde vystoupí The Bohemian Viol Gottfried Finger a Ensemble Tourbillon.⁵²

Na fotografii můžeme vidět kostel sv. Víta, kterého jsem vyfotila 21. 6. 2015. Tento kostel se pronajímá i na svatby.

4.1.2 RADBUZA FEST

Tento festival začal v roce 2004 jako velmi nenápadný mini festival, nazývaný původně *Dobřany Rock Open*. V podstatě hlavní myšlenka tohoto festivalu byla na podporu třídění odpadů. Tato myšlenka byla podporována generálním partnerem festivalu, což byla společnost EKO-KOM a.s. Takže první ročník se uskutečnil na dobřanském náměstí T. G. M. a to 21. 8. 2004. Na tomto prvním ročníku hrály kapely například Zavřít, Mrtvý řízek, Navzájem, Noční motýl, Wabank, Nebojsa, Extra Band, Mediterian, Pavla Kapitánova a Band a také skupina Semtex. K překvapení pořadatelů se na tomto ročníku sešlo nad tři tisíce posluchačů a v podstatě se dá říci, že toto číslo bylo podstatným pro pořádání dalších ročníků.

Pořadatelům se následně povedlo uspořádat festival každý rok, především zásluhou dobré podpory generálního partnera a města Dobřany. Samozřejmě zde hrála roli i řada ostatních partnerů, jako byly ČEVAK, Bögl a Krýsl, Rock Radio, Zak TV a samozřejmě

⁵¹ Haydnovy hudební slavnosti. RŮŽIČKA, David. *Obec Dolní Lukavice* [online]. Dolní Lukavice: Galileo Corporation s.r.o., 2006, 2015 [cit. 2015-06-11]. Dostupné z: <http://www.dolni-lukavice.cz/kultura-1/haydnovy-hudebni-slavnosti/>

⁵² Haydnovy hudební slavnosti. *Aktuality: Program* [online]. Nezvěstice: Česká společnost Josepha Haydna o.s., 2015 [cit. 2015-06-11]. Dostupné z: <http://www.haydn-festival.eu/cz/2015/program-festivalu/>

také Městské kulturní středisko Dobřany. Tento festival je bez vstupného po celou dobu svého trvání. V podstatě za svůj vývoj, jenž trval více jak deset let, se tento festival stal multižánrovým. Byl určen pro všechny věkové kategorie a stále si zachovává svou prvotní myšlenku.

O čtyři roky později, tedy v roce 2008, změnili pořadatelé název festivalu z *Dobřany Rock Open* na *Radbuza fest*, a tím v podstatě dali na vědomí, že festival není jen pro obyvatele Dobřan, ale též pro obyvatele mikroregionu Radbuza.⁵³

Když festival začal být multižánrový, začal nabízet nejen hudbu mnoha žánrů, ale i program nehudební. V programu festivalu se například objevila divadelní vystoupení, vystoupení historických souborů a různé soutěže. Dá se říci, že po dobu, kdy se festival konal, se v Dobřanech objevilo několik desítek hudebních skupin z celé České republiky. Myslím si, že je zde také vhodné uvést, že ročník 2008 byl zcela věnován vzpomínce na zesnulou zpěvačku Pavlu Kapitánovou, jež osobně měla blízko k městu Dobřany a také vystupovala na tomto festivalu.

Všechny ročníky festivalu se potkaly s velikým zájmem z řad posluchačů. Dá se také říci, že nejúspěšnějším ročníkem byl určitě rok 2012, kdy festival navštívilo více než tři a půl tisíce posluchačů. V podstatě celé dobřanské náměstí praskalo ve švech, což sama můžu potvrdit, vzhledem k tomu, že jsem na tomto ročníku byla. Stalo se to, že v tomto roce se dramaturgie festivalu rozhodla, že se trochu více přikloní k rockové hudbě a do Dobřan byly pozvány výborné revivalové kapely jako byly například **AC/DC Revival**, **Rammstein Members Club**, **Judas Priest Revival Praha**, **Zavřít** či **Led Zeppelin Cover Band**.

V lednu roku 2013 umřel Miroslav Bukovjan, zakladatel, hlavní dramaturg a organizátor festivalu. Ale i přesto festival pokračoval dále, a k názvu Radbuza fest se připojilo od roku 2013 jeho jméno. Rok 2013 byl výjimečný tím, že festival byl dvoudenní a to hlavně ze dvou důvodů. První důvod byl, že město Dobřany slavilo 770 let od založení. A jako druhý důvod byly samotné narozeniny festivalu, ten slavil své desáté výročí. Tento ročník se konal v pátek a sobotu. V pátek vystupovaly kapely jako **Mouřenec**, **Coda Vizir Zvláštní škola**. V sobotu, která byla vrcholem dvoudenního festivalu, hrály kapely jako **Potíže**, **Deep Purple revival Brno**, **Uriah Heep revival Karlovy Vary**, **Ozzy Osbourne revival Praha** či **Kiss revival Praha**.

⁵³ O FESTIVALU. *Radbuza fest Míri Bukovjana* [online]. Plzeň: RB AGENCY S.R.O., 2013, 2015 [cit. 2015-06-11]. Dostupné z: <http://radbuzafest.eu/o-festivalu/>

Jedenáctý ročník se konal v roce 2014. Byl zahájen dvouhodinovým dětským programem „Lahoda Dubnička“. Byl to program plný muziky, různých soutěží, sportu. Také v tuto dobu byly na náměstí stánky, kde se prodávaly výrobky handicapovaných dětí. Následně pak započal jedenácti hodinový maraton hudebních kapel. Na tomto ročníku vystupovaly kapely jako **Iron Maiden Revival**, Maleström, **Kyanid Metallica revival**, Vintage Wine, Potíže, Queen Revival, **Nil**, Whitensnake revival a další. Festival proběhl v klidu, počasí se vydařilo. Tento ročník byl poslední pod vedením agentury RB Agenci s.r.o.⁵⁴

Takto vypadá náměstí T. G. M., když se v Dobřanech koná Radbuza fest. Fotografie jsem si půjčila z webových stránek Radbuza fest. Fotografie je z ročníku 2014.

V Dobřanech se koná také festival Juniorfest, což je známý filmový festival. Tato kulturní akce se v průběhu posledních pěti let stala významnou kulturní událostí, kterou

⁵⁴ O FESTIVALU. *Radbuza fest Míri Bukovjana* [online]. Plzeň: RB AGENCY S.R.O., 2013, 2015 [cit. 2015-06-11]. Dostupné z: <http://radbuzafest.eu/o-festivalu/>

mají ve svém školním plánu desítky školských zařízení v regionu. Dopolední vstupné bývá často pro školy zdarma, nebo cena vstupenky nepřesahuje 60 Kč. Každý rok tento festival navštíví minimálně 12 000 diváků. Takovéto množství diváků festival přiláká kvalitními českými, ale i zahraničními filmy, a také díky různým festivalovým hostům.⁵⁵

Jako další větší kulturní akce může být jmenován festival *Mezi ploty*. Tento festival se každý rok koná také v prostorách Psychiatrické léčebny v Dobřanech. Poprvé se festival konal v roce 1992 a to v psychiatrické léčebně v Bohnicích. Cílem tohoto festivalu je v podstatě přiblížení pacientů s veřejností. Organizátorem tohoto festivalu je Robert Kozler. Postupem času se festival rozrostl ze skromné akce na velikou přehlídku divadla a samozřejmě současné hudby, tato akce se stala jednou z nejvyhledávanějších v České republice. V podstatě tento festival vznikl jako odnož festivalu Babí léto. Babí léto byl festival, který poprvé otevřel brány léčebny v Bohnicích.⁵⁶

Z výše uvedeného přehledu akcí vyplývá, že město Dobřany má velmi bohatý kulturní život. Dá se říci, že na každý měsíc v roce připadá několik kulturních akcí. Jak jsem již psala výše, já sama jsem byla na několika kulturních akcích v Dobřanech a považuji je za vydařené. Byly to především zmiňované *Haydnovy hudební slavnosti*, *Radbuza fest*, *Beerfest*, dále *Májové slavnosti* či *Velikonoční jarmark*.

4.1.3 KULTURNÍ ROK 2015 V DOBŘANECH

V této podkapitole si vyberu pouze významnější hudební akce, které se již udály, a krátce o nich napíši. Celý kulturní přehled jsem dala do přílohy č. 1.

Jako první akce jsem si vybrala *Společenský ples Dobřany*, tento ples tradičně pořádá sdružení nezávislých Dobřany. Ples se konal v pátek 13. února v osm hodin večer. Akce probíhala v sále Kulturního domu Psychiatrické nemocnice Dobřany. Na plese hrála skupina Asphalt a také do programu byla zahrnuta taneční vystoupení. Lidé si mohli koupit vstupenky v předprodeji v cukrárně U Broučků, nachází se na náměstí T. G. M.

⁵⁵ Juniorfest. *Juniorfest: historie* [online]. 2012 [cit. 2015-21-03]. Dostupné z: <http://www.juniorfest.cz/cs/festival/historie-history-geschichte/>

⁵⁶ Mezi ploty. *Wikipedia.cz* [online]. 2012. vyd. Česká republika [cit. 2015-11-06]. Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/Mezi_ploty

Další akce je *Jarní ples květin*, konal se 21. března v sobotu. Ples začal v osm hodin večer a podobně jako Společenský ples se konal v sále Kulturního domu Psychiatrické nemocnice Dobřany. Na této akci hrála kapela Superband. Na hosty čekalo o půlnoci překvapení a také bohatá tombola. Předprodej vstupenek byl možný. Na plakátě bylo uvedeno telefonní číslo, kde si zájemce mohl předem objednat vstupenku. Cena vstupného byla 100Kč.

Poslední jsem si vybrala *Májové slavnosti svobody 2015*. Slavnosti se konaly dva dny a byly zahájeny v pátek 1. května, kdy se ve 13 hodin odpoledne uskutečnilo slavnostní odhalení Památníku obětem války na náměstí T. G. M. V programu následovala ukázka střetu Wehrmachtu a US Army, tato ukázka se konala na louce, která se nachází u Radbuzy. Dále se obecenstvo vrátilo na dobřanské náměstí, kde hrály kapely jako Rangers band, Lignit, Michal Tučný revival Plzeň. V deset hodin večer byl připomenut noční nálet z roku 1943.

Druhý den v sobotu 2. května na dobřanském náměstí od desíti dopoledne proběhla příprava kapitulace Wehrmachtu. O půl hodiny později přijel klub 3. Armády Plzeň a proběhla ukázka kapitulace. Následně od jedné hodiny odpoledne do osmé hodiny večerní proběhly *Májové slavnosti*, kdy na programu byly skupiny jako Dobřanské bábiniky, Malý Vozembach, Třemcha, Plzeňský MLS a Jižani.

4.2 PROPOJENÍ HUDEBNÍHO ŽIVOTA S ŽIVOTEM SPOLEČNOSTI

"Hudba je duševní potrava, která nemůže být nahrazena ničím jiným. Ti, kteří ji neužívají, umírají na duševní anémii. Není zdravého, duševního života bez hudby. Existují sféry ducha, kam pouze hudba vnáší světlo."

Zoltán Kodály

Na propojení hudby s životem společnosti se určitě hodně podílí Základní umělecká škola v Dobřanech. Už jenom tím, že pořádá pro obě mateřské školky v Dobřanech vánoční besídky či výchovné koncerty. Také je zajímavé, že učitelé a žáci školy navázali na tradici výchovných koncertů a aplikují to i pro detašovanou třídu v Psychiatrické léčebně Dobřany. Také pořádají koncerty pro Pečovatelství dům v Dobřanech, kde jim hudbou zpříjemňují pobyt v tomto zařízení.

Jako příklad se může uvést školní rok 2004/2005, kdy dobřanská ZUŠ připravila pro obě mateřské školy výchovný koncert, Dětem formou hry předvedli hudební nástroje. Dále škola pořádala den otevřených dveří, kde učitelé školy děti seznamovali s jednotlivými pedagogy, s hudebními nástroji a měli pro ně připravenou hru „Jak hudební nástroje k rozumu přišly“. Do této hry se mohly zapojit i děti.⁵⁷

Na propojení hudby s životem se podílí i festivaly, jež se v Dobřanech konají, například festival Vinobraní. V průběhu festivalu se nejen poslouchá hudba, ale pobíhá i degustace vína. Nebo den Válečných veteránů, kdy se kromě poslechu hudby z té doby účastníci dozvědí i něco o historii.

⁵⁷ Výroční zprávy od školního roku 2000 do roku 2012 Základní umělecké školy J. S. Bacha zapůjčené od pana ředitele Jana Vozára.

ZÁVĚR

Z práce vyplývá, že v Dobřanech byl a je aktivní kulturní život. V této práci jsem začala popisem města, kde se nachází, a dále jsem připomněla jeho stručnou historii. Ve druhé kapitole zmiňuji hudební dění v minulosti. A také jsem si vybrala pár známých skladatelů, kteří se narodili v Dobřanech, jako byl Josef Jan Ignác Brentner či Joseph Maria Wolfram. S kulturním životem v Dobřanech jsou také spojovány osobnosti jako František Keller a Jindřich Plajner.

Určitě největší měrou se na hudebním životě v městě Dobřanech podílí Základní umělecká škola J. S. Bacha v Dobřanech, a proto jsem jí věnovala celou třetí kapitolu. Psala jsem o její bohaté historii a o sborech, které spadají pod školu. Ve čtvrté kapitole se zmiňuji o současném hudebním dění v Dobřanech, kde píší o festivalech, které se konají v tomto městě.

Ve své práci jsem občas narážela na obtíže s nedostatkem odborné literatury a pramenů. Nejvíce jsem vycházela z publikací, vydaných městem Dobřany jako byly knihy od Karla Kašpera *Dobřany 1243-1998* a *Dobřany slovem a obrazem*. Své poznatky jsem doplnila výročními zprávami Základní umělecké školy, jež mi poskytl ředitel pan Jan Vozár, který to ještě doplnil zajímavým povídáním, a tak se má návštěva ZUŠ Dobřany změnila z půl hodinové na dvouhodinovou návštěvu. Dále jsem použila brožuru, která vyšla k 60. výročí působení ZUŠ Dobřany. Často jsem také čerpala z internetových zdrojů.

Doufám, že jsem pomocí této bakalářské práce přispěla k zmapování kulturních a především hudebních akcí, institucí a Základní umělecké školy v Dobřanech, které ve svém výsledku přispívají k poměrně bohatému hudebnímu životu města Dobřany.

RESUMÉ

Cultural and musical life in Dobřany is very rich and diverse. It is also connected to social life in the city. The aim of the study was to explore music history and current form of musical life in Dobřany.

The work is divided into four parts. The first part is about the history of the city, the second is about the history of music in Dobřany. The third part is devoted to Bach's music school in this city because the school is largely participates in the cultural life of the city Dobrany. The last part is about the current cultural life in Dobrany.

SEZNAM LITERATURY

Použitá literatura

Biografický slovník Českých zemí: 7 Bra-Brum. 1. Praha: Libri, 2007. ISBN 978-80-7277-248-3.

KAŠPAR, Karel. *Dobřany 1243-1998*. 1. Dobřany: Hanzar Přeštice, 1998.

KAŠPAR, Karel. *Dobřany slovem a obrazem*. 1. Dobřany: Hanzar Přeštice, 2003. ISBN 9788023912012.

Materiály půjčené od pana ředitele ZUŠ Dobřany Jana Vozára

PĚCHOUČEK, František *Za vesnickými muzikanty: Z hudebních dějin Přešticka*. první. Lužany: Obecní úřad 1995.157s.

PLAJNER, Jindřich. *Dobřanské listy: Nedožitý Sté Narozneniny Bývalého Kapelníka Pana Jindřicha Plajnera*. Dobřany: Dobřany, 2011. Dostupné z: <http://www.kacko.cz/files/DL-2011-06.pdf>

PROCHÁZKOVÁ, Jana. *Dobřansko a Chlumčansko na počátku III. tisíciletí*. 1. Plzeň, Jana Procházková, 2001. ISBN 80-238-8920-6.

VOZÁROVÁ, Magda a Jan VOZÁR. *60 let Základní umělecká škola J.S.bacha Dobřany*. Plzeň, D-press, 2007

Výroční zprávy od školního roku 2000 do roku 2012 Základní umělecké školy J. S. Bacha zapůjčené od pana ředitele Jana Vozára.

Elektronické zdroje

Ensemble Inégal: Jan Josef Ignác Brentner. *Nibiru* [online]. Praha, 2015 [cit. 2015-06-22]. Dostupné z: <http://www.nibiru-publishers.com/index.php?action=Detail&St=1&Dept=Hudba&ID=38&lang=%C8esky>

Haydnovy hudební slavnosti. *Aktuality: Program* [online]. Nezvěstice: Česká společnost Josepha Haydna o.s., 2015 [cit. 2015-06-11]. Dostupné z: <http://www.haydn-festival.eu/cz/2015/program-festivalu/>

Haydnovy hudební slavnosti. RŮŽIČKA, David. *Obec Dolní Lukavice* [online]. Dolní Lukavice: Galileo Corporation s.r.o., 2006, 2015 [cit. 2015-06-11]. Dostupné z: <http://www.dolni-lukavice.cz/kultura-1/haydnovy-hudebni-slavnosti/>

Historie. *Dobřanské bábinky* [online]. Dobřany: eStránky.cz, 2012, 2015 [cit. 2015-06-14]. Dostupné z: <http://www.dobranskebabinky.estranky.cz/clanky/historie/>

HISTORICKÝ, Kroužek. Sborník Historického kroužku. *Archive.org* [online]. 1903. vyd. US: Harvard University, 2001 [cit. 2015-15-06]. Dostupné z:

http://www.archive.org/stream/sbornkhistorick05krougoog/sbornkhistorick05krougoog_djvu.txt

Hrajeme si dohromady (soubory a sbory): De Domhanaigh. *Základní umělecká škola J. S. Bacha* [online]. Dobřany: Galileo Corporation s.r.o., 2005, 2015 [cit. 2015-06-13]. Dostupné z: <http://www.zus-dobrany.cz/hrajeme-si-dohromady-soubory-a-sbory/de-domhanaigh-keltska-skupina/>

Hrajeme si dohromady (soubory a sbory): Dobřanské bábiniky. *Základní umělecká škola J. S. Bacha* [online]. Dobřany: Galileo Corporation s.r.o., 2005, 2015 [cit. 2015-06-14]. Dostupné z: <http://www.zus-dobrany.cz/hrajeme-si-dohromady-soubory-a-sbory/dobranske-babinky-seniorsky-sbor/>

Hrajeme si dohromady (soubory a sbory): P.U.D.U.. *Základní umělecká škola J. S. Bacha* [online]. Dobřany: Galileo Corporation s.r.o., 2005, 2015 [cit. 2015-06-14]. Dostupné z: <http://www.zus-dobrany.cz/hrajeme-si-dohromady-soubory-a-sbory/pudu-ucitelsky-sbor/>

Hrajeme si dohromady (soubory a sbory): VOZEMBACH. *Základní umělecká škola J. S. Bacha* [online]. Dobřany: Galileo Corporation s.r.o., 2005, 2015 [cit. 2015-06-12]. Dostupné z: <http://www.zus-dobrany.cz/hrajeme-si-dohromady-soubory-a-sbory/vozembach-lidova-muzika/>

Informační centrum. *Městské Kulturní A Informační Středisko Dobřany* [online]. Dobřany: Perfect System, s.r.o., 2013 [cit. 2015-06-19]. Dostupné z: <http://www.kacko.cz/informacni-centrum>

Joseph Maria Wolfram. *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 2015-06-15]. Dostupné z: https://en.wikipedia.org/wiki/Joseph_Maria_Wolfram

Juniorfest. *Juniorfest: historie* [online]. 2012 [cit. 2013-01-01]. Dostupné z: <http://www.juniorfest.cz/cs/festival/historie-history-geschichte/>

KAPSA, Václav. *Harmonica duodecatomeria ecclesiastica a Hymnodia divina: Dvě sbírky árií Jana Josefa Ignáce Brentnera. Acta musicologica* [online]. 1. 2006 [cit. 2015-06-22]. Dostupné z: <http://acta.musicologica.cz/06-02/0602s04.html>

Kulturní, spolkové a další akce konané v Dobřanech, Šlovicích a Vodním újezdě. *MĚSTSKÉ KULTURNÍ A INFORMAČNÍ STŘEDISKO DOBŘANY* [online]. Dobřany: Perfect System, s.r.o., 2013 [cit. 2015-06-20]. Dostupné z: <http://www.kacko.cz/rocní-prehled-kultury>

Mezi ploty. *Wikipedia.cz* [online]. 2012. vyd. Česká republika [cit. 2013-01-01]. Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/Mezi_ploty

O FESTIVALU. *Radbuza fest Míri Bukovjana* [online]. Plzeň: RB AGENCY S.R.O., 2012, 2015 [cit. 2015-06-11]. Dostupné z: <http://radbuzafest.eu/o-festivalu/>

Významné mezníky v životě školy. *Základní umělecká škola J. S. Bacha* [online].
Dobřany: Galileo Corporation s.r.o., 2005, 2015 [cit. 2015-06-12]. Dostupné z:
<http://www.zus-dobrany.cz/vyznamne-mezniky-v-zivote-skoly>

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obr. 1. – Letecký pohled Dobřany

Letecký snímek Dobřan. *Město Dobřany: Fotogalerie* [online]. 2013 [cit. 2015-06-23]. Dostupné z: <http://www.dobransy.cz/fotogalerie/?pageshowing=4>

Obr. 2. – Náměstí T. G. M. Dobřany a kostel sv. Mikuláše

Snímek dobřanského náměstí s kostelem sv. Víta. foto: Kristýna Křížová, 2015. Dobřany.

Obr. 3. – Základní umělecká škola J. S. Bacha v Dobřanech

Snímek Základní umělecké školy J. S. Bacha v Dobřanech. foto: Kristýna Křížová, 2015. Dobřany.

Obr. 4. – Kostel sv. Víta v Dobřanech

Snímek kostela sv. Víta v Dobřanech. foto: Kristýna Křížová, 2015. Dobřany.

Obr. 5. – Náměstí T. G. M. v Dobřanech při festivalu Radbuza Fest

Ročník 2014. *Radbuza Fest: Fotogalerie* [online]. Dobřany, 2014 [cit. 2015-06-23]. Dostupné z: <http://radbuzafest.eu/gallery/rocnik-2014-3/>

PŘÍLOHY

Seznam příloh:

Příloha č. 1. – Kulturní přehled města Dobřany v roce 2015⁵⁸	I
Obrázková příloha č. 2. – Kulturní a informační centrum Dobřany⁵⁹	IV
Obrázková příloha č. 3. – Otevření nově zrekonstruovaného náměstí v Dobřanech, 23. 4. 2010⁶⁰	V

⁵⁸ Kulturní, spolkové a další akce konané v Dobřanech, Šlovicích a Vodním újezdě. *Městské Kulturní A Informační Středisko Dobřany* [online]. Dobřany: Perfect System, s.r.o., 2013 [cit. 2015-06-20]. Dostupné z: <http://www.kacko.cz/rocni-prehled-kultury>

⁵⁹ Informační centrum Dobřany. *Město Dobřany: Fotogalerie* [online]. 2013 [cit. 2015-06-23]. Dostupné z: <http://www.dobransy.cz/fotogalerie/?pageshowing=3>

⁶⁰ Otevření nově zrekonstruovaného náměstí, 23. 4. 2010. *Město Dobřany: Fotogalerie* [online]. 2010 [cit. 2015-06-23]. Dostupné z: <http://www.dobransy.cz/fotogalerie/?pageshowing=2>

Příloha č. 1. – Kulturní přehled města Dobřany v roce 2015⁶¹

Akce, které již v roce 2015 proběhly:

Během měsíce ledna proběhly tyto akce:

- 1. 1. Slavnostní uvítání nového roku - ohňostroj
- 4. 1. Tříkrálové koupání
- 7. 1. - 27. 2. Výstava v Dobřanské galerii - Standa Brunát ve fotografiích Petra Šístka
- 17. 1. Myslivecký ples
- 25. 1. Dětský maškarní karneval

V únoru proběhly tyto akce:

- 6. 2. Vyhlášení sportovce roku, Káčko, 18:00 hodin
- Zájezd do bavorského národního parku
- Odborná přednáška
- 13. 2. Společenský ples
- 20. 2. Sportovní ples TJ Dobřany
- 21. 2. Velká cena města Dobřan v degustaci kysaného zelí
- 21. 2. Babský bál
- 27. 2. Rybářský bál
- 28. 2. Masopust Šlovice

Během měsíce března se uskutečnili tyto akce:

- 4.3. -15. 4. Výstava v Dobřanské galerii - Jan Blažek, Tváří v tvář
- 9. -13. 3. Jarní prázdniny v Káčku - promítání a soutěž
- 21. 3. Ples květin
- 21. 3. Sauna - divadelní představení
- 23.3. - 27. 3. Burza knih Městská knihovna Dobřany
- 28. 3. Velikonoční jarmark

V dubnu pobíhaly tyto akce:

- 18. 4. Burza oblečení a potřeb pro děti
- 20. 4. Výstava v Dobřanské galerii - Dobřany v době II. světové války
- 24. -26.4. Tartas - dětská přehlídka divadelních souborů
- 30. 4. Čarodějné hry
- 30. 4. Předvečer 1. máje se soutěžemi pro děti

Akce, které proběhly v květnu, jsou následovné:

- 1. -2. 5. Oslavy osvobození
- 2. 5. Májové slavnosti
- 8. 5. Slavnostní otevření jezdecké haly v Tyršově ulici
- 10. 5. Vítání ptačího zpěvu MS Dobřany a ZŠ Dobřany

⁶¹ Kulturní, spolkové a další akce konané v Dobřanech, Šlovicech a Vodním újezdě. *MĚSTSKÉ KULTURNÍ A INFORMAČNÍ STŘEDISKO DOBŘANY* [online]. Dobřany: Perfect System, s.r.o., 2013 [cit. 2015-06-20]. Dostupné z: <http://www.kacko.cz/rocní-prehled-kultury>

- po celý měsíc Výstava v Dobřanské galerii - Dobřany v době II. světové války
- 12. 5. Školní akademie I.
- 16. 5. Půlmaratón Plzeňského kraje
- 26. 5. Školní akademie II.
- do 29.5. Dobřanské pohledy - odevzdávání prací
- 29. 5. Noc kostelů
- 30. 5. Den dětí
- 30. 5. Gigant Kotovice - Rozmarné hraní na Gigantu KOREC
- 31. 5. Den dětí Šlovice

V měsíci červnu proběhly tyto akce:

- 9. 6. Vernisáž výstavy obrazů Oty Janečka v kostele sv. Víta
- 12. 6. Budulínkova stezka + operetka Budulínek - "10. výročí mateřského centra" Budulínek
- 13. 6. Svatovítské slavnosti
- 12.6. -14. 6. Dobřanské pohledy - vernisáž, výstava
- 13. 6. Dobřanská pouť - bohoslužba v kostele sv. Víta farnost
- 18.6. Dobřanská galerie -Výstava „V páře a dýmu“
- 19. 6. Slavnostní otevření lesoparku Martinská stěna město Dobřany
- 19. 6. Hudební léto 2015 v pivovaru - Rambanbám, Skavare
- 20. 6. Start prázdnin s tenisovou halou Dobřany a taneční zábava (Ponorka band)

A naplánované akce do konce roku 2015 jsou následovné:

Na měsíc červenec se plánuje:

- 3. -5. 7. Šlovice - oslavy výročí 770 let
- 28. 7. - 1. 8. Letňák na dobřanském náměstí MKS
- 10. 7. Hudební léto 2015 v pivovaru - Ponorka band
- 18. 7. Hudební léto 2015 v pivovaru - Starý psi
- Výstava v Dobřanské galerii MKS

V srpnu se předpokládají tyto akce:

- 4. - 8. 8. Letňák na dobřanském náměstí
- 9 týdnů baroka - EHMK 2015
- Vyhlídková jízda veteránů
- 14.8. Hudební léto 2015 v pivovaru - Desabura, Méda Péd'a...
- 28.8. Hudební léto 2015 v pivovaru - Ponorka band

V září proběhnou tyto akce:

- Výstava v Dobřanské galerii
- 19. 9. Dobřany pochodují - Dobřanská 50, Pohádkový les
- Haydnovy hudební slavnosti
- Memoriál J. Kobzy
- 19. 9. Dobřanský beerfest
- Radbuza Fest

Na říjen jsou připravené následné akce:

- Podzimní posezení s dechovkou

- Večer se světýlky - lampionový průvod 18:00
- Dračí odpoledne aneb soutěží celá rodina
- Pout' na Kamínku
- říjen / listopad Hororový ostrov

Na měsíc listopad připadají tyto akce:

- 5. nebo 12. 11. Vinobraní
- Výstava ovoce a zeleniny
- Juniorfest
- Výstava v Dobřanské galerii
- Den válečných veteránů
- 29. 11. Mikulášský jarmark, slavnostní rozsvícení vánočního stromu
- Podzimní setkání seniorů
- 7. 11. Výtvarný víkend

A v prosinci se očekávají tyto akce

- Předvánoční posezení s dechovkou (Klub důchodců)
- Výstava v Dobřanské galerii
- Adventní večery
- Čertovské spřežení

Určitě je jasné, že se akce u měsíců, které ještě nebyly, budou doplňovat, například v prosinci určitě nebudou jen čtyři akce.

Příloha č. 2. – Kulturní a informační centrum Dobřany

Příloha č. 3. – Otevření nově zrekonstruovaného náměstí, 23. 4. 2010

